

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, RUGSĖJO – SEPTEMBER 23, 2009 • Vol. C Nr. 182

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-22-09

PERIODICALS

Europiečiai perspėja dėl naujos Berlyno sienos

„Europoje statoma nauja siena, šį kartą – per suverenią Gruzijos teritoriją“, – pažymi laiško autoriai.

Reuters-Scanpix nuotr.

Berlynas, rugsėjo 22 d. (AFP/BNS) – Garsūs Europos veikėjai antradienį perspėjo dėl naujos Berlyno sienos Gruzijoje, Rusijai „de facto“ aneksavus dvi jos provincijas.

Tokį laišką, tarp kurio signatarų yra buvęs Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, lietuvių europarlamentaras Vytautas Landsbergis, buvęs Čekijos prezidentas Vaclav Havel,

europarlamentaras Daniel Cohn-Bendit, taip pat prancūzų rašytojai Andre Glucksmann ir Bernard-Henri Levy, paskelbė keturi laiškaščiai.

Laiške sakoma, kad Gruzijoje ant kortos pastatytas Europos integralumas. „Praėjus 20-čiai metų po pusės žemyno išlaisvinimo Europoje statoma nauja siena, šį kartą – per suverenią Gruzijos teritoriją“, – pažymi laiško autoriai.

Dokumento autoriai įsitikinę, kad Vakarų demokratinių šalių nesugebėjimas tinkamai atsakyti į joms draugiškos valstybės padalijimą, nors ir nereikšmingą pagal teritorijos dydį, gali sukelti labai rimtų pasaulinio masto padarinių.

Rusija po pernai rugpjūtį vykusio trumpo karo su Gruzija, nepaisydama Vakarų prieštaravimų, pripažino separatistinių Gruzijos regionų Pietų Osetijos ir Abchazijos nepriklausomybę.

Nukelta į 7 psl.

Dėl UNESCO vadovo pareigų varžysis egiptietis ir bulgarė

Vilnius, rugsėjo 22 d. (BNS) – Egipto kultūros ministras, kuris kartą grasino deginti Izraelio knygas, dėl UNESCO vadovo pareigų toliau varžysis su karjeros diplomate iš Bulgarijos.

Jungtinių Tautų (JT) švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos generalinio direktoriaus rinkimuose, kuriems tikrai netrūksta nežinios, slaptumo ir netikėtų posūkių, abu šie kandidatai pirmadienį per ketvirtą

balsavimą surinko po lygiai balsų.

Bulgarijos ambasadorė Prancūzijoje Irina Bokova ir Egipto ministras veteranas Farouk Hosni, kurių persekioja įtarimai, kad jis yra nusiteikęs prieš Izraelį, per slaptą balsavimą gavo po 29 balsus.

Laukia dar paskutinis balsavimas. Jei laimės I. Bokova, ji bus pirmoji moteris UNESCO generalinio direktoriaus pareigose, o jei laimės F.

Hosni, jis bus pirmasis šios organizacijos vadovas iš arabų pasaulio.

Jei ir per penktąjį balsavimą kandidatai surinks po lygiai balsų, laimėtoją nulems burtai, pranešė Paryžiuje įsikūrusi UNESCO.

Pirmame balsavime dalyvavo 9 kandidatai. Tarp iškritusiųjų yra Lietuvos ambasadorė UNESCO Ina Marčiulionytė, Europos Sąjungos išorinių ryšių komisarė, buvusi Austri-

jos užsienio reikalų ministrė Benita Ferrero-Waldner, ir Ekvadoro kandidatė, buvusi Andų parlamento pirminkė Ivonne Baki.

Paskutinio balsavimo laimėtojas pakeis japoną Koichiro Matsuura, kuris buvo išrinktas 1999 m. ir kuris stengėsi pažaboti organizacijoje korupciją ir išdarbinimus per pažintis. K. Matsuura taip pat padėjo įtikinti Jungtines Valstijas grįžti į UNESCO.

Už žurnalistinę veiklą apdovanotas Kanados lietuvis

Lietuvos garbės konsulas A. Staškevičius (k.), V. Stankevičienė, L. Stankevičius ir ambasadorė G. Damušytė. LR ambasados Kanadoje nuotr.

Čikaga, rugsėjo 22 d. (LR ambasados Kanadoje info) – Rugsėjo 20 d. Lietuvos ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė iškilmingai įteikė apdovanojimą Montreal lietuvių radijo laidos vedėjui Liudui Stankevičiui per šv. Elzbietos draugijos 90 metų jubiliejų Montreal.

L. Stankevičius buvo apdovanotas Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės Garbės aukso ženklu „Už nuopelnus“ už ilgametę aktyvią visuomeninę veiklą, svarų įnašą į lietuvių kultūros Kanados Quebec provincijoje puoselėjimą ir Lietuvos vardo garsinimą.

Žurnalistas L. Stankevičius, rašantis Kanados prancūzų, anglų ir lietuvių laikraščiams, 1963 m. įsteigė Montreal lietuvišką radijo programą, kuriai vadovauja 46 metus. 2004 m. už nuopelnus Lietuvai L. Stankevičius buvo apdovanotas LR Vytauto Didžiojo ordino Riterio kryžiumi, taip pat 2002 m. pripažintas CFMB radijos stoties vadovybės už ilgametį darbą radijuje.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. 2009 m. kelionė dviračiais į Rako stovyklą (bus daugiau) (p. 2)
- Europos komisijos pirmininkas: lūkesčiai ir abejonės (p. 3)
- Paskutiniai Lietuvos Nepriklausomybės metai (bus daugiau) (p. 4)
- „Saulutės“ spinduliai Čikagoje (p. 5)
- Dingęs miestas liks tik prisiminimuose (p. 8)
- Atsiminimai (91) (p. 9)
- Jubiliejinių metų uždarymo iškilmės... (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.34 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Šią vasarą Vilniuje įvykusiame XIII PLB seime išsakyta nuomonė dėl teigiamų straipsnių apie išeiviją Lietuvos žiniasklaidoje trūkumo nepalietė dar vieno svarbaus dalyko. Kartais ta informacija iš viso nepasiekia Lietuvos. Arba, atvirkščiai, informacija, skirta išeivijai, nepasiekia lietuvių užsienyje. Taip, atrodo, bus nutikę ir su šiomis dienomis Vilniaus universitete prasidėjusiais kvalifikacijos kėlimo kursais užsienio šalių universitetų, kuriuose mokoma lietuvių kalbos, lietuvių kalbos dėstytojams. Į kursus atvykusių dalyvių sąrašė minimi Estijos, Čekijos, Latvijos, Lenkijos ir kiti Europos universitetai. Pasigendu jame UIC, kuriame štai jau 25-erius metus veikiančioje PLB Litanistikos katedroje iki neseniai buvo dėstoma lietuvių kalba, o vasaros metu jos doktorantai dėsto intensyvius lietuvių kalbos kursus BALSSI.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

2009 metų kelionė dviračiais į Rako stovyklą

Tęsinsys iš rugsėjo 16 d.

Dviratininkai ir palydovai!

s.v.v.s.fil. DONATAS RAMANAUSKAS

Liepos 9 d.

Kėlėmės 6 val. r. Dangus mėlynas, oras auksinis, ne per karšta. Pavalgėme paprastus pusryčius (dribsnių, sumuštinių, virtų kiaušinių, avižų košės), sudėjome palapines ir pastoges. Truputį prieš 9 val. r. vėl sėdome ant dviračių ir vėl tęsėme savo kelionę. Iš Bong važiuojame į šiaurės rytus, link Milwaukee, WI miesto, apie 20 mylių. Pasiekę Milwaukee, atsidarome Oak Leaf Trail. Tai dviračių takas, kuris veda ligi Lake Michigan kranto, tada į šiaurę ligi Milwaukee vidurmiesto. Paskui kelias vingiavo per keletą įdomių miesto rajonų, o po to vėl vedė atgal prie Michigan ežero kranto. Ten sustojome

prie Milwaukee Marina pavalgyti pietus. Vis dar gražus oras, bet jau darėsi šilčiau.

Toliau važiuojame Oak Leaf Trail nemažai mylių, ligi Cedarburg miestelio. Ten brolis Juozas mums visiems nupirko ledų. Cedarburg miestelyje baigėsi Oak Leaf Trail ir prasideda Inter-Urban Trail, kuris veda toliau į šiaurę link Sheboygan miesto. Ilga diena, nemažas nuovargis. Brolis Tėriukas ir sesė Regina pasisiūlė kartu važiuoti su palydovais į kitą nakvynę pastatyti palapines ir paruošti du didelius puodus „Chili“ vakarienei. Dviratininkų grupė atsidarė Kohler-Andraes State Park apie 9 val. v., tamsumoje, nuvažiuoję apie 114 mylių (!). Pirmiausia visi pavalgė, tada nusimaudė, apsiprausė, o po to visi išsitiesė miegmaišius ir be didelių ginčų apie 10:30 val. v. ėjo gulėti.

Liepos 10 d.

Kėlėmės 6 val. r. Dangus debesuotas, beveik lijo. Truputį sunkiau šį rytą buvo keltis po tokios ilgos, sunkios dienos vakar. Pusryčiai, susitvarkymas. Spėjome tik trumpam nueiti prie Michigan ežero pakrantės padaryti grupinę nuotrauką. Jau 8 val. r. važiuojame toliau. Šio ryto važiuojamas palyginti lengvas „tik“ 31 mylia per Sheboygan miestą ligi Manitowoc, kurį pasiekėme apie 11 val. r. Ten suradome keltuvo uostą, pavalgėme pietus. Oras vėl pasitaisė – saulėta ir šilta. Garlaivis „SS Badger“ atsidarė uoste (atplaukęs iš Ludington, MI) apie 12 val. p. p. Pakrovėme visą turtą (dviračius, bagažą, maistą) „Bake for Me“ sunkvežimyje ir apie 12:30 val. p. jau sėdėjome laive. Netrukus (apie 1:15 val. p.p.) laivas išplaukė iš Manitowoc Ludington link. Apie 60 mylių plaukėme skersai Michigan ežero. „SS Badger“ kažkada buvo „rail ferry“, t.y., laivas, kuris veždavo geležinkelio vagonus tarp Wisconsin ir Michigan valstijų. 1970–1980 metais neapsimokėjo vežti geležinkelio vagonus, tada prasidėjo periodas, kai pradėjo vežti automobilius, žmones ir kartais dviračius.

Laive buvo galima sėdėti lauke, laivo priekyje ir gale, taip pat buvo žemesnis aukštas, kuriame įrengta valgykla, muziejus, miegojimo kambariai, dovanėlių parduotuvė, žaidimų ir filmų kambarys. Keturių valandų plaukimas prabėgo kaip akimirka. Vadovai daugiausiai sėdėjo lauke (ir deginosi saulėje!), o nemažai skautų surado patogias kėdės muziejuje, kur buvo progos pamiegoti. Atsidarome Ludington uoste apie 6 val. v. Mus ten sutiko grupė skaučių, skautų ir vadovų, anksti atvykusių į Rako stovyklą. Kaip smagu pamatyti jų veidus, bet mūsų kelionė dar nesi- baigė.

Iš Ludington uosto važiuojame apie 12 mylių ligi Ludington State Park. Sunkevežimis negalėjo iki pat mūsų pastovyklės privažuoti, tai teko apie 3/4 mylias dviračiais vežti visus reikmenis. Reikėjo visiems net 2–3 sykius suvažinėti, nueiti. Tik tamsumoje baigėme statyti palapines, pradėjome ruošti vakariene – kepti mėsinčius. Kažin ar mėsa buvo užtenkamai iškepusi, bet nesvarbu, visi buvome išalkę ir viską suvalgėme. Iš viso šiandien dviračiais nuvažiuojame 43 mylias. **Bus daugiau.**

Dėmesio,

Kviečiame akademikus
skautus ir svečius į
**Akademinių skautų
sąjūdžio 85-erių metų
jubiliejų ir metinę
šventę spalio 9 d.,
penktadienį,
6:30 val. v.
„Carriage Green
Country Club“
(8700 Carriage Green
Drive, Darien, IL 60561).**

Ypatingai nusipelnę asmenys buvo išrinkti Akademinių skaučių draugovės ir Korp! Vytis garbės nariais. 2006 metais į ASD garbės narių sąrašą įtrauktos: fil. Gina Mačiulienė, fil. Halina Plaušnaitienė, dail. Ada Sutkuvienė. Nuotraukoje trūksta Danutės Eidukienės. Korp! Vytis garbės nariu buvo išrinktas fil. Leonas Maskaliūnas.

EUROPOS KOMISIJOS PIRMININKAS: LŪKESČIAI IR ABEJONĖS

MYKOLAS DRUNGA

Europos Parlamentas rugsėjo 16-ąją Europos Komisijos pirmininku perrinko Portugalą Jose Manuel Barroso. Didelio dėmesio šis žingsnis Europos spaudoje nesukėlė, greičiau priešingai. Peržvelgdami žemyno laikraščius, pastebėjome tik kelias išimtis. Nuo dviejų tokių ir pradėsime.

Nenuostabu, kad labiausiai dėmesį Lisabonos „**Diario de noticias**“ ir būtent šiais žodžiais: „Portugalai galime vieni kitus sveikinti J. M. Barroso perrinkimu. Mūsų šaliai nėra nesvarbu, ar Europos Komisijos viršūnėje stovi portugalas, belgas ar lietuvis. Juk geografiškai mes – Europos periferijoje. Su J. M. Barroso pasislenkame daugiau į centrą. Ryški parlamentarų dauguma sustiprino J. M. Barroso autoritetą“, – pasitikinčiai rašė Portugalijos sostinės dienraštis.

Europos periferijoje, tik kitoje, yra Estija, tačiau jos laikraštis „**Postimees**“ ketvirtadienį irgi dėmesį: „Vakar portugalas J. M. Barroso sulaukė tai, ko siekė. Jis antrą kartą išrinktas Europos Komisijos vadovu. J. M. Barroso gavo mažiau balsų negu prieš penkerius metus, vis dėlto dabar jis gali atsikvėpti, ypač jeigu spalio pradžioje airiai referendumu patvirtins Lisabonos sutartį. Tada naujasis Europos Komisijos pirmininkas turės reikiamą galią. Kiekvienu atveju, J. M. Barroso perrinkimas yra viltingas ženklas stabilumo, kurio krizių krečiamai Europos Sąjungai būtina reikia“, – rašė Talino dienraštis „Postimees“.

Tiesa, kaip pabrėžė Vokietijos dienraštis „**Frankfurter Allgemeine**“, įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, „Europos Komisijos pirmininkas šalia savęs dar turės pakęsti Europos Sąjungos prezidentą ir užsienio reikalų ministrą, dėl to jo paties reikšmė sumažės“.

O kaip priminė Šveicarijos dienraštis „**Neue Zürcher**“, dėl J. M. Barroso „Europos Sąjungos šalių vadovai jau birželį buvo vienbalsiai pasiūlę jį antrajai kadencijai. Tačiau jo priešininkai greitam patvirtinimui užkirto kelią per pirmąjį naujojo parlamento posėdį liepą“.

Pasirodo, kad tarp tų priešininkų – ne tik socialistai ir socialdemokratatai, bet ir kai kurie liberalai. Anot Varšuvos dienraščio „**Gazeta Wyborcza**“: „Kaina, kurią J. M. Barroso sumokėjo už perrinkimą, yra didelė. Priekabės, kurias Europos Komisijos vadovas turėjo iškęsti, nervino jį ne tik asmeniškai, bet ir pakenkė Komisijos autoritetui. Vieša paslaptis, kad pažeminimas, kurio jis sulaukė iš į kairę linkusių ir liberalių Europos Parlamento jėgų, nebūtų buvęs įmanomas be didžiųjų Europos šalių sutikimo. Prancūzija ir Vokietija, matyt, suinteresuotos, kad Europos Komisija būtų susilpninta.“

Kad Prancūzija ir Vokietija būtų suinteresuotos Komisijos silpninimu, yra naujas ir tik Varšuvos laikraščio

iškeltas motyvas, tačiau tai, kad J. M. Barroso nelabai palaikė kairieji, pabrėžė ir Pietų Vokietijos dienraštis „**Süddeutsche**“: „Jeigu jam ir jo Europos liaudies partijai pavyktų Europos Parlamente sumegzti tvarų bendradarbiavimą tarp konservatorių, liberalų ir nors ir ne priešišku, bet euroskeptišku Europai jėgų iš Didžiosios Britanijos, Lenkijos ir Čekijos, tuomet J. M. Barroso nebereikės leisti į jokių politinius sandorius su socialistais. Pastariesiems gresia pavojus prarasti savo reikšmę bet kokiu klausimu buriant daugumą Europos Parlamente. Europos politikai tai turės toli siekiančių pasekmių: ji bus konservatyvesnė, labiau linkusi į rinkos liberalizmą ir mažiau socialdemokratiška“.

Taip rašė Miunchene leidžiamas dienraštis, o Diuselordo dienraštis „**Rheinische Post**“ prikišo J. M. Barroso apsukrumą nebūtinai teigiama prasme: „Visiems jis žadėjo tik gero ir niekam nežadėjo blogo. Pirmiausia, Komisijos pirmininkas su beveik panišku įkyrumu meilinosi Europos vyriausybių ir valstybių vadovams, visų pirma – Angelai Merkel ir Nicolas Sarkozy. Tada jis prašymais, maldavimais, tikinimais, nusileidimais glostė prieš jį maištaujančius parlamentarų, galios išlaikymo tikslu netgi kreipėsi į euroskeptikus. Taigi prie Briuselio galios pulto dabar sėdi ne geriausias, o visiems patogiausias“, – rašė nesizavėdamas Diuselordo laikraštis.

Austrijos dienraštis „**Salzburger Nachrichten**“ irgi teigė, jog J. M. Barroso „pergalė nebuvo burbuliuojanti, plojimai greičiau išreiškė palengvėjimą, o ne dėmesį. Į pasitikėjimą juo įeina ir avansas, grindžiamas tik jo išankstiniais pažadais. Žvilgančių pasiekimų jis dar parodyti negali. Kol kas viršūnėje jis išsilaukė kaip galios pragmatikas. Dabar J. M. Barroso turi įrodyti, kad jis sugeba ne tik laviruoti, bet ir ryžtingai veikti bei įtikinti“.

Ar jis tai padarys, stipriai suabejojo Barselonos dienraštis „**Periodico de Catalunya**“: J. M. Barroso yra silpnas Komisijos pirmininkas. Tai siejasi ne tik su jo nelabai patrauklia asmenybe, bet ir su krize, kurioje atsidūrė Europos vienijimosi projektas. Prieš J. M. Barroso perrinkimą vykęs ginčas greit sulauks tęsinio, kai reikės įgyvendinti Lisabonos sutartį ar spręsti dėl naujos Europos Komisijos sudėties“.

Taip rašė Katalonijos srities Ispanijoje dienraštis, tačiau kaip tik čia pažymėtinas dar vienas palankus jam balsas, būtent Šiaurės Vokietijos dienraščio „**Neue Osnabrücker**“: Jeigu spalio 2-ąją Airijoje vyksiančiame referendume „Lisabonos sutartis žlugs, Komisija turės labai daug darbo suvaldyti išsiskiriančias jėgas ir tada jau skaudžiai ryškėjantį reformų užsikirtimą. O jeigu sutartis praeis, tada reikės užtikrinti, kad ji būtų įgyvendinta pagal jos prasmę ir raidę. Ir būtent čia daug kas nuo J. M. Barroso priklauso. Bet tai, kad portugalui ir viena, ir kita užduotis įmanoma, jis jau įrodė.“

Naujas netikslios informacijos srautas apie Šv. Kazimiero kolegiją Romoje

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Jau daugelį metų kartas nuo karto spaudoje galima rasti žinių apie Šv. Kazimiero kolegiją Romoje. Neteisinga informacija sklaidžiama ir pakartojama be piktos valios, tiesiog iš įpratimo. Paskutinėmis dienomis „Draugas“, „Amerikos lietuvių“ bei „Ateityje“ vėl skaitėme išgalvotus „faktus“. Pvz., pirmuose dviejuose paminėtuose laikraščiuose aprašomos gražios ir prasmingos kun. Alfonso Babono išleistuvės į Lietuvą. Biografinėje apybraižoje rašoma: „Kunigu išventintas 1962 m. gruodžio 22-ąją Romoje, Laterano Bazilikoje. Vėliau įstojo į Šv. Kazimiero lietuvių popiežinę kolegiją. Ją baigė 1963 metais, įgydamas teologijos ir filosofijos licenzijato laipsnį“ („Amerikos lietuvių“, 2009.08.22, „Draugas“, 2009.08.28). Lietuvoje leidžiamame „Ateities“ žurnale š. m. nr. 6 jubiliejaus proga nuoširdžiai sveikinamas prelatas Edmundas Putrimas. Pažymėta, kad jis gimęs 1959 m. Toronto mieste, Kanadoje. Toliau skaitome, kad „1980 m. įstojo į Šv. Kazimiero kolegiją Romoje“. Vėliausia neteisingos informacijos pavyzdį apie Kolegiją matome šiųmetiniame Lietuvos Vyčių metinio suvažiavimo aprašyme. Ten rašoma, kad per 60 gyvavimo metų Kolegijoje studijavo 300 kunigų („Draugas“, 2009 m. rugsėjo 10 d.).

Prieš porą metų sureagavau į spaudos veteranės Stasės Semėnienės rašini „Kolegija tikrai verta paramos“ („Draugas“, 2006 m. vasario 22 d.). Ten ji citavo iš vieno laiško, sakančio, kad per palyginti trumpą laiką nemažas skaičius jaunų dvasininkų, baigusių kolegiją, gražiai darbuojasi savo vyskupijose Lietuvoje. Nors aiškiai nepasakoma, bet susidarė stiprus įspūdis, kad kalbama apie Šv. Kazimiero lietuvių kolegiją.

Tas klausimas mane kamuoja jau daugelį metų, apie tai 2005 m. plačiau parašiau dviejuose „Tėviškės žiburio“ numeriuose (2005.06.14 ir 2005.06.21), bandydamas išsiaiškinti, ar ta pagarbi vieta Romoje yra kolegija, seminarija ar bendrabutis. Pavyko išsiaiškinti, kad tai nėra mokslo laipsnius suteikianti kolegija. Taip pat išsiaiškinau, kad ten nėra seminarijos, nes visi ten dabar gyvenantys yra jau išventinti kunigai arba vienuolės. Anksčiau ten buvo seminaristų bendrabutis, kur jie gyveno ir tuo pat metu studijavo Romoje esančiuose universitetuose.

Prel. L. Tulaba, kolegijos steigėjas, 40 metų joje rektoriavęs, aprašydamas Šv. Kazimiero kolegijos 50 metų sukaktį guodėsi: „Antras apgailėtinas įvykis kolegijoje, taip bent man atrodo, yra apsisprendimas siųsti į Romą ir kolegiją ne seminaristus, bet kunigus. Taigi, kolegija tam tikra prasme tampa jau ne kolegija, o institutas ar bendrabutis“ („Draugas“, 1995 m. lapkričio 30 d.). Prel. Ignas Urbonas, reaguodamas į Dalios Žemaitytės („Draugas“, 2008 m. spalio 25 d.) ir Daivos Gailūtės straipsnius („Draugas“, 2008 m. lapkričio 14 d.), apie lietuvių kolegijos Romoje įsteigimą, nuopelną Kolegijos įsteigimui priskiria arkivyskupui Juozapui Skvircevičiui, o ne prel. L. Tulabai („Draugas“, 2009 m. kovo 6 d.). Apie tai neseniai skaičiau kun. Čyvo atsiminimuose, esančiuose dar rankraštyje. Tai paminiu kaip jau susikūrusių ar besikuriančių mitų pavyzdį.

Mano straipsnius, išspausdintus „Tėviškės žiburio“ numeriuose, vėliau perskaitė Lietuvos Respublikos ambasadorius Algirdas Žemaitis, ilgus metus gyvenęs Romoje ir artimai susipažinęs su Kolegijos reikalais. Jis savo el. laiške rašė, kad mano pateiktos žinios apie Šv. Kazimiero kolegiją yra teisingos. „Dabar, atrodo, jog Lietuvoje seminarijų yra užtenkamai ir Lietuvos vyskupai siunčia gabiausias, jau išventintas kunigus įsigyti akademinius laipsnius popiežiškuose universitetuose – tai yra ateities Lietuvos Bažnyčios hierarchai. Prieš karą lietuviai turėdavo prisiglausti kitų tautybių kolegijose – viešbučiuose jokiū būdu negalėjo gyventi. Kolegijos, kaip ir kitų valstybių atveju, pavadinimas yra suteiktas paties popiežiaus“ (asmeninis el. laiškas, 2008 m. lapkričio 6 d.).

Tad kokios būtų išvados? Mano anksčiau paskelbtų tyrimų rezultatai rodo, kad Šv. Kazimiero kolegija Romoje yra specialus bendrabutis, vadinamas Kolegija, kuriame savo laiku gyveno lietuviai klierikai, studijuojantys Romos universitetuose. Dabar ten gyvena kunigai ir vienuolės iš Lietuvos. Ši Kolegija niekada jokių mokslinių laipsnių niekam nėra suteikusi, ir yra netikslu sakyti, kad tas ar anas yra kada nors „įstojęs ir baigęs Šv. Kazimiero kolegiją“. Į tokius bendrabučius asmenys yra priimami, jais rūpinamasi, jie yra auklėjami, bet ten jokių laipsnių negauna ir jų niekada nebaigia. Ar kam nors dar yra neaišku? Malonėkite atsiliepti ir pasidalinti savo patirtimi.

Jeigu Osnabriuko laikraštis teigiama atsiliepi apie J. M. Barroso sugebėjimus, tai Zarbrukeno dienraštis „**Saarbrücker Zeitung**“ tik išvardijo, kokie jie turi būti, o būtent, „pajudinti vyriausybes, įtikinti Europos parlamentus ir suburti piliečius“, – bet paklausė, „ar J. M. Barroso turi tam pakankamai potencialo?“

Pikčiausiai jo atžvilgiu betgi atsiliepi Berlyno nepriklausomų kai kurių „**Tageszeitung**“: „Teoriškai

visi sutinka: Europai reikia stipraus Komisijos pirmininko, galinčio sužavėti savo vizija. Galų gale ūkio, energijos ir klimato krizės akivaizdoje Europos Sąjungai reikia lygiuotis į tokį partnerį kaip Barack Obama. O ką ji išsirinko? Ogi J. M. Barroso, kuris per pastaruosius penkerius metus parodė, kas jis yra – gerai susišukavęs, slidus frazių drožėjas be profilio“.

Paskutiniai Lietuvos nepriklausomybės metai

Buvusio gimnazisto prisiminimai

Tęsinys iš 22 d.

ALEKSAS VITKUS

Ir Italija nesnaudė. Jos diktatorius Benito Mussolini, matydamas, kad Europa yra užsiėmusi Čekoslovakijos problema, pasinaudojo proga ir pats sau ką nors gauti. Balandžio 7 d. Italija užpuolė nedidukę Albaniją ir ją netrukus „sutvarkė“, net šuo nesulojo. Neprisimenu, ar mes, jaunieji, dėl tos mažos valstybėlės žūties būtume labai išgyvenę. Mums Albanija atrodė kaip tolimesnė šalis. Nenušileido nei Vokietija, parodžiusi savo ateities kėslus, balandžio 28 d. atsiskaidama nepuolimo sutarties su Lenkija.

Laikraščiai rašė, kad tuo laiku kažkur Azijoje tarp sovietų ir imperatorinės Japonijos karinių dalinių vyko kovos Mandžiūrijoje (jap. Manchukuo). Į jas nelabai kreipdavome dėmesio, kol, atėjus rusams, negavome paskaityti, kaip „herojiški“ raudonarmiečiai „mušė“ tuos samurajus. Europoje gegužės 22 d. atsirado taip vadinama „Ašis“, sąjunga tarp Vokietijos ir Italijos. Prie jos kiek vėliau prisidėjo ir Japonija.

Kad kažkas gali vykti tarp rusų ir vokiečių, pastebėjome, kai gegužės 2 d. buvo atstatytas Sovietų Sąjungos užsienio reikalų komisaras žydas Maksim Litvinov, ir jo pareigas perėmė Viačeslav Molotov. Įtarėme, kad Stalin tuo norėjo išsiteikti prieš žydus nusiteikusiam Hitleriui. Netrukus Molotov ir pasiūlė pradėti derybas dėl galimos prekybos. Tada dar nežinojome, kad Anglija jau buvo pasižadėjusi Lenkijai ginti nuo bet kokio vokiečių puolimo.

Gegužės 14 d. New York mieste atsiradė pasaulinė paroda, kurioje dalyvavo ir Lietuva. Dar prieš tai Švietimo ministerija ragino mus, moksleivius, susirašinėti su to paties amžiaus Amerikos lietuvių jaunimu. Man teko laimėti laišku susipažinti su Marijonų gimnazijos moksleiviu J. Čeponiū. Karui prasidėjus, susirašinėjimas nutrūko.

Mes – Europos krepšinio čempionai!

Gal pats mums jaunimui maloniausias 1939 metų įvykis tapo gegužės pabaigoje vykusios Europos vyrų krepšinio pirmenybės, kuriose Lietuvos komanda, sustiprinta net keliais JAV lietuviams krepšininkais, pakartojė savo pergalę, iškovotą 1937 m. Rygoje. Man teko laimėti stebėti pirmąsias rungtynes prieš Latviją. Kiek čia buvo susijaudinimo man ir šalia manęs stovinčiam vyresniam broliui! Rungtynėms pasibaigus, gerokai už mane vyresnis brolis mėtė savo kepurę ir švarką į orą, taip išreikšdamas savo nepaprastą džiaugsmą. Rungtynės buvo laimėtos labai sunkiai, vos tik 37:36. Po to Lietuvos rinktinė skynė daug lengvesnes pergalės prieš Estiją, Lenkiją, Prancūziją, Vengriją, Suomiją ir Italiją.

Pirmenybės vyko didelėje, naujai pastatytoje halėje, kurioje galėjo tilpti apie 12,000 žiūrovų. Pasibaigus pirmenybėms, Lietuvoje pakilo iki tol niekada nematyta entuziazmo banga. Kai keliolikos tūkstančių minia su nepaprastu entuziazmu užtraukė Lietuvos himną, visa halė sudrebėjo.

Lietuvos rinktinėje tuomet žaidė dviejų metrų (6'–7") ūgio JAV lietuvis Pranas Lubinas, iki tol Europoje nematytas milžinas. Latviai dėl to protestavo ir gavo „riboto“ ūgio komandų čempiono vardą. Kaip mes tada nekentėme latvių už jų tokį išūlumą! Kai mes pamatydavome Lubiną einant Kauno Laisvės alėja su savo taip pat labai aukšta žmona, turėdavome užversti galvas, bet jų sveikinti ar kalbinti nedrįsom.

1939 m. liepos 9 d. buvo atidaryta didžiausia Lietuvos kelių magistralė – Žemaičių plentas – nuo Kauno iki Baltijos jūros. Kelias dienas anksčiau atšventėme Lietuvos A. Smetonos vardo karo mokyklos dvidešimtmetį. Parade su pasididžiavimu mačiau ten žygiuojantį ir savo brolių Zigmą. Pagalvojau, kad kada nors ir aš turėsiu tokį baltą kariūno diržą.

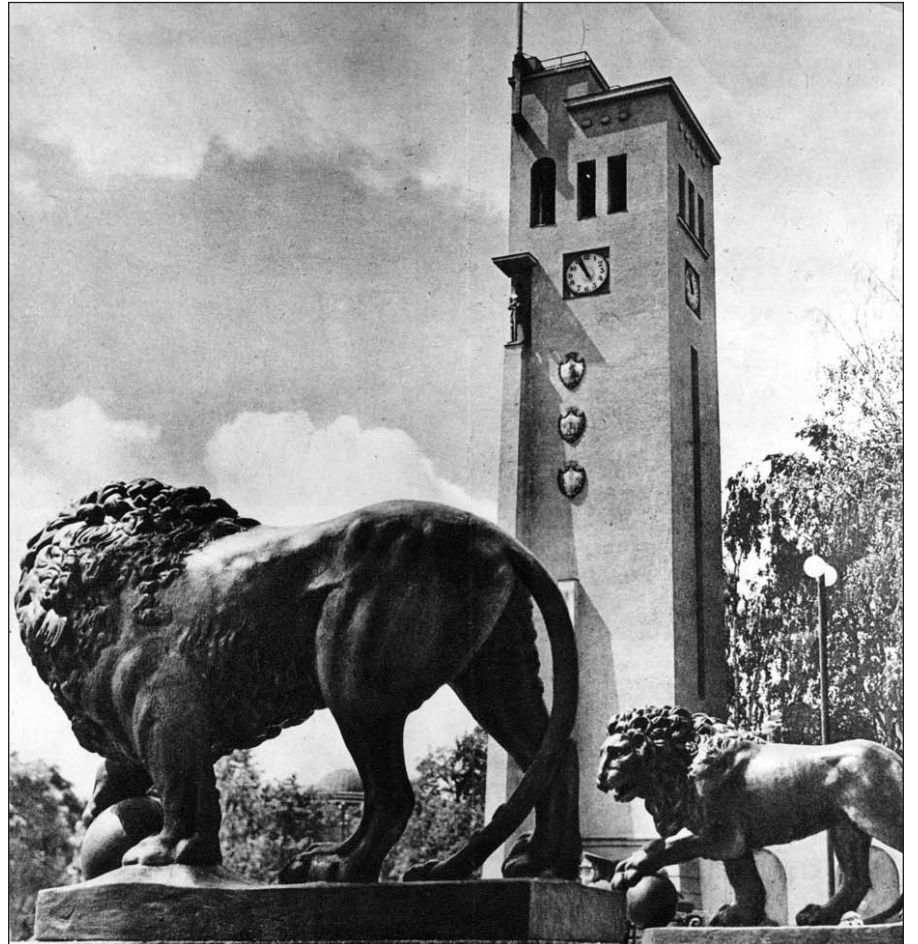
Birželio 15 d. baigėsi mokslo metai, ir aš perėjau į VII klasę. Buvau pats jauniausias visoje klasėje, gal todėl ir vienas iš mažiausių. Kaip mūsų šeimoje buvo įprasta, atostogų niekur nevažiuojome, net į Palangą, o nedideles keliones dviračiu į Kauno apylinkes, kur negali laikyti atostogomis. Visą vasarą mes, apylinkės vaikai, žaisdavome krepšinį. Aikštės neturėjome, tad turėjome pasitenkinti su prie medžio prikaltu viena krepšinio lenta.

Tik po karo sužinojome, kad jau birželio mėnesį sovietai buvo reikalavę iš Anglijos, kad ji sutiktų su visų trijų Pabaltijo valstybių prijungimu į jėgą prie sovietų, bet Anglija nesutiko, kas po kelių mėnesių atvedė prie to gėdingo Ribbentrop-Molotov sutarimo. Panašius derybos vyko ir tarp prancūzų ir rusų.

Pranas Lubinas.

„Draugo“ archyvo nuotrauka

Kaunas.

Vytauto Maželio nuotr.

Nelemtasis rugpjūčio 23 dienos paktas

Vasaraėjo prie pabaigos, ir mes jutome, kad karo neišvengsime. Vokietijos santykiai su Lenkija blogėjo vos ne kas dieną, ir jau laukėme, kada jie prasiverš karštu karu. Lyg ir girdėjome, kad tarp Anglijos ir Prancūzijos vyko kažkokios derybos su Sovietų Sąjunga, ir tik vėliau sužinojome, kad ten buvo sprendžiamas ir mūsų likimas. Anglai, atrodo, nenorėjo sutikti su rusų planuojama Pabaltijo kraštų „gynimo“ garantija, todėl derybos ir nutrūko, ir visas staiga pasisuko visai kita kryptimi.

Rugpjūčio 24 d. rytą pabudęs pasaulis sužinojo apie tą naktį Vokietijos ir Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministrų Ribbentrop ir Molotov pasirašytą nepuolimo ir draugiškumo paktą. Tik po daug metų sužinojome, kad tuo paktu, kartu su keliais slaptais susitarimais, buvo nulemtas Lietuvos likimas. Bet mes tada to nežinojome ir laukėme, kas bus toliau.

Patrankos vėl griaudžia

Rugsėjo 1 d. rytąėjau į gimnaziją užsirašyti naujiems mokslo metams. Eidamas namo nusipirkau „Lietuvos žinių“ laikraštį ir sužinojau, kad prasidėjo karas. Kaip ir beveik lygiai prieš 25 metus, vėl sugriaudė patrankos. Vokietijos kariuomenė išiveržė į Lenkijos teritoriją, o Varšuva buvo bombarduojama. Skaityti buvo labai įdomu ir nepajutau, kai parėjau namo su vis dar nebaigtu skaityti laikraščiu.

Vokietijos pradėti karo veiksmai tarp jaunuomenės sukėlė daug įvairių nuomonių. Ar pasinaudoti proga ir iš lenkų atsiimti sostinę Vilnių? Deja, jau pirmąją karo dieną Lietuvos vyriausybė paskelbė neutralumą ir jo griežtai laikėsi. Po kelių dienų į karą įstojo ir Anglija su Prancūzija, o JAV paskelbė savo neutralumo politiką.

Tuo tarpu vokiečių daliniai nesulaukiamai žygiavo į Lenkijos gilumą. Lenkai gynėsi narsiai, bet beviltiškai. Jų kavalerijos puolimai prieš tankus buvo visiškai beprasmiški, nė kiek nepristabdė vokiečių žygio.

Mes stebėjome, kad prancūzai, užuot puolę Vokietiją ir taip gelbėję lenkus, nieko nedarė, tik ramiai sėdėjo už savo garsiosios Maginot gynybos linijos. Nedarė vakaruose nieko, nė vokiečiai, tupėję už savosios Siegfried gynybos linijos. Netrukus spauda tai pradėjo vadinti „Sitzkrieg“. Anglija irgi nejudėjo. Nebombardavo vokiečių, nė sąjungininkų aviacija, bijodama nepasirodinti išprovokuoti kietą vokiečių Luftwaffe atkirtį.

Lenkijai beviltiškai pralaimint, prie demarkacinės linijos atsirado nemažai sutriuškintų lenkų dalinių, norėjusių pasprukti į Lietuvą. Buvo paskelbta mobilizacija, į kurią atsiliepė visi keturi mano vyresni broliai, įskaitant ir tą, kuris tik ką buvo baigęs karo mokyklą ir gavęs trumpų atostogų, kurias turėjo staiga nutraukti. Manęs ta mobilizacija dar nelietė.

Rugsėjo 17 d. dar labiau negu vokiečiai mus nustebino staigus ir netikėtas sovietų dalinių įžygiavimas į rytinę Lenkiją, kurioje buvo daug gudų ir ukrainiečių. Čia jokio rimto pasipriešinimo lenkai negalėjo suorganizuoti. Suspausti tarp dviejų galingų priešų, lenkai turėjo pasiduoti. Lenkijos teritoriją pasidalino abu užpuolikai.

Žmonės kalbėjo, kad Lietuvos vyriausybė su internuotais lenkų kareiviais elgėsi labai humaniškai, juos patalpino Lietuvos vasarvietėse, gerai maitino ir prižiūrėjo. Mes net galvojome, kad per daug stengiamės lenkams įtikti ir kad jie to nebuvo užsitarnavę. Civilius pabėgėlius Lietuva nutarė priimti ir be jokių vizų. Tuo pasinaudojo nemažai nuo vokiečių bėgančių žydų.

Bus daugiau.

„Saulutės” spinduliai Čikagoje

INDRĖ RUDAITYTĖ-JESKE

Vaizdas tiesiog pasakiškas. Nuo 82 aukštų dangoraižio „Aqua” verandos Čikagos miesto centre – akys negali viso grožio aprėpti. Stovime didžiulėje verandoje, kuri apsodinta spalvingų ir skoningų sodelių, ir džiaugiamės plačiu, banguotu Michigan ežeru rytuose ir išpūdingu Millenium Park pietuose tarp neįtikėtina aukštų architektūrinių miesto pastatų. Greitas žmonių judėjimas, stiklo/cemento dangoraižiai ir gamta susilieja į meno kūrinį.

Šių metų rugpjūčio 21 d. vakare susirinkome ne tik pasigrožėti saulutės spinduliais, besileidžiančiais į ežerą, bet ir paremti „Saulutės” organizaciją. Dr. Rasa ir Pat McCarthy suruošė šį vakarą mieste sušelpiti Lietuvos našlaičius per „Saulutės” veiklą. „Saulutė” arba „Sunlight Orphan Aid for Lithuania” buvo įsteigta 1993 metais ir lig šiol stipriai laikosi. Organizacijos tikslas – „remti beglobius vaikus, našlaičius, daugiavaikes šeimas, invalidus vaikus, vaikų maitinimą mokyklose bei labdaros virtuvės ir Lietuvoje studijuojančius studentus”.

Draugai, jaunimas, lietuviai ir nelietuviai, iš viso beveik šimtas, susirinko pabendrauti smagioje aplinkoje. Be „Aqua” verandos naudojomės svečiams skirtais kambariais. Viduje svečius linksmino „Tadas su gitara”. Tai Tadas Birutis, kuris padovanojo savo vakarinę programą

šiam lėšų vajui. Prie gitaros muzikos ir dainų žmonės linksmai šoko, dainavo ir kartu juokėsi su Tadu. „Tadas & His Guitar” dažnai groja įvairiems lėšų telkimo vajams.

Tuo pačiu svečiai vaišinosi įvairiais užkandžiais, sumuštiniais ir saldumynais. Prie maisto ruošos prisidėjo Daina Siliūnienė, Nida Verachttert, Rima Birutienė, Linda Rugienienė, Rūta Musonytė-Bražūnienė ir Indrė Rudaitytė-Jeske. Salės kambariai buvo gražiai išpuošti našlaičių nuotraukomis ir trumpais aprašais.

Indrė Tijūnėlienė, „Saulutės” pirmininkė, kartu su Laima Braune ir Birute Naliene („Saulutės” sekretorės), atsakinėjo klausimus apie organizacijos veiklą. Aukojantiems buvo proga laimėti Elenos Norkutės pakuotą didžiulį „Dreamworks” vaikų flimų ir žaislų krepšelį. Šią dovaną laimėjo dr. Linas ir Rima Sidriai. Salės sienos buvo išpuoštos saulutėmis ir aprašymais, vaikų, kuriems dar reikia surasti rėmėjus. Per „Saulutę” galima prisidėti prie konkretaus vaiko rėmimo programos, aukojant 30 dol. per mėnesį, tai yra 360 dol. metams remti konkretų vaiką.

Manau, kad vakarui pasibaigus, visi dalyviai pajuto, kad kažką pakeitė Lietuvos vaiko gyvenime. Jei norite prisidėti prie „Saulutės” darbų, kreipkitės į Indrę Tijūnėlienę (Saulute, 414 Freehauf St, Lemont IL, 60439) arba į Ramintą Marchertienę (el. paštu: ramintam@hotmail.com).

„Saulutės” pirmininkė Indrė Tijūnėlienė su sekretorėmis Laima Braune ir Birute Naliene.

Svečias Audrius Rušėnas skaito apie „Saulutės” našlaičius.

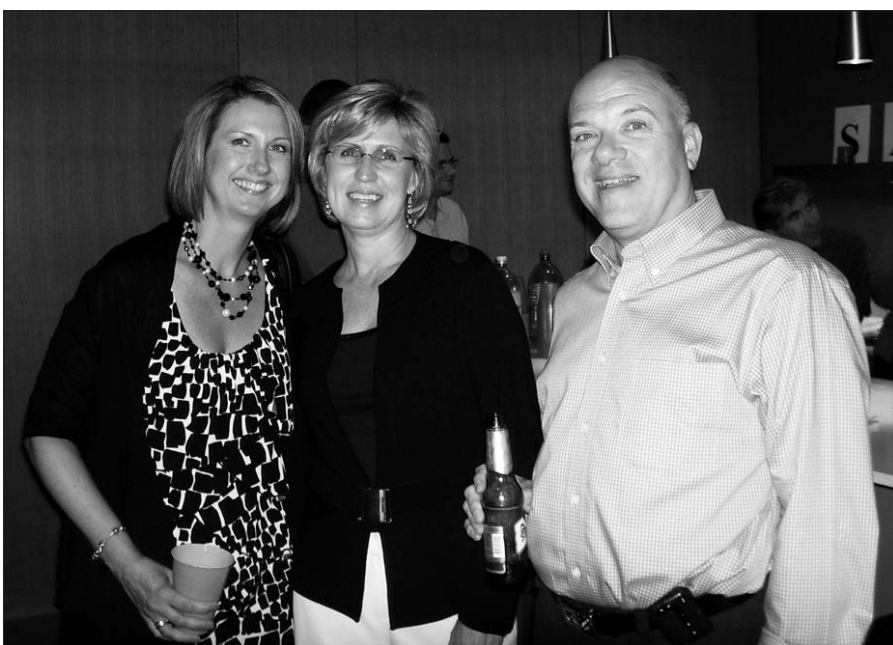
Tadas Birutis ir jo gitara.

Elaine Norkus, dr. Linas ir Rima Sidriai, Indrė Tijūnėlienė, dr. Rasa McCarthy.

Ruošimasis vakarui: Daina Siliūnienė, Indrė Rudaitytė-Jeske, Donatas Tijūnėlis, Rima Birutienė, Nida Verachttert.

Lina Žliobienė, Daina Siliūnienė, dr. Aras Žlioba.

„Saulutės” „Aqua” vakaro svečiai: Paulius Jurgutis, Nida Verachttert, Mike Verachttert ir Dana Rugieniūtė. Rasos McCarthy nuotraukos

Vilnius, rugsėjo 22 d. (ELTA) – Vilniaus Katedros aikštėje vyko simbolinis sutikimas žygeivių, dviračiais per dvi savaites parmynusių iš Londono į Vilnių ir įveikusių apie 2,500 kilometrų. Žygio „Grįžtam 2009“ dalyviai Manvydas Džiaugys ir Marius Puluikis savo kelione dviračiais siekė atkreipti dėmesį ir į emigracijos problemą. **Gedimino Savickio (ELTA)** nuotr.

Seimas išleido apie milijoną litų

Vilnius, rugsėjo 22 d. (BNS) – Daugiau nei milijoną litų per tris mėnesius parlamentarai išleido automobilių nuomai, kurui, draudimui, kompiuterinės technikos ir biurų nuomai, kanceliarijoms išlaidoms, paštui, gyvenimui viešbučiuose Lietuvoje ir užsienyje, mokymo kursams.

Paskelbus antrojo ketvirčio parlamentarinei veiklai skirtų išlaidų ataskaitas, paaiškėjo, kad daugiau kaip pusė parlamentarų didžiąją savo pinigų dalį išleidžia transportui.

87 Seimo nariai nuomoja automobilius. Bene daugiausia – 9,071 litą – už automobilio nuomą per antrajį metų ketvirtį sumokėjo „darbietis“ Saulius Bucevičius. Per 8,000 litų atsiėjo „prisikėlėlių“ Astos Baukutės, Vinco Babiliaus, liberalcentristų Vytauto Bogušio ir Armino Lydekos, konservatorės Vidos Marijos Čigriejienės automobilių nuoma.

Vidutiniškai po 2,000–3,000 litų per ketvirtį Seimo nariai dar sumoka už degalus, mašinų remontą, draudimą. Dalis parlamentarų transportui išleidžia beveik visus 10,700 litų, trims mėnesiams skirtų parlamentarinei veiklai.

Keletas parlamentarų kaip parlamentarinei veiklai skirtas išlaidas nurodė apgyvendinimą viešbučiuose Lietuvoje. 440 litų tam tikslui skyręs liberalcentristas Artūras Melianas aiškino, kad kartais užtrunka susitikimai su rinkėjais, todėl tenka ieškoti nakvynės.

Per dešimt Seimo narių nurodė po kelis šimtus litų sumokėję už apgyvendinimo ir kelionių išlaidas užsienyje.

Prezidentei pateikti įstatymai bus skelbiami

Vilnius, rugsėjo 22 d. (ELTA) – Siekiant visuomenei pateikti kuo išsamesnę informaciją apie teisėkūros procesą, Seimo pirmininkės Irenos Degutienės valia Seimo Teisės aktų informacinėje sistemoje nuspręsta skelbti Seimo priimtus ir Lietuvos prezidentei pasirašyti pateiktus įstatymus.

Kaip pastebi Seimo pirmininkės sekretoriatas, tokie teisės aktai yra dar neįgiję galiojančių įstatymų statuso, bet jau nebėra projektai.

Seimo priimtus įstatymus bus galima rasti parlamento interneto svetainės skyrelyje „Teisės aktų paieška“. Naujausius Seimo priimtus dokumentus taip pat galima rasti in-

Kai kurie parlamentarai už parlamentarinei veiklai skirtus pinigus pirkto mėnesio visuomeninio transporto bilietus, mokėjo už automobilio stovėjimą, važiavimą taksi.

Konservatorius Statys Šedbaras ir „vienalietuvininkas“ Vytautas Kurpuvesas šiuos pinigus naudoja užsienio kalbų kursams. Per tris mėnesius S. Šedbaras 2,400 litų sumokėjo už vokiečių kalbos žinias.

Dalis Seimo narių už tūkstančius litų pirkto knygų. Pavyzdžiui, „vienalietuvininkas“ Saulius Stoma tam skyrė 3,750, Č. Juršėnas – 2,766 litus.

Šioje srityje visus aplenkė tuomet dar Seimo pirmininko pareigas ėjęs „prisikėlėlis“ Arūnas Valinskas. Jis knygų įsigijo už 5,041 litą. Iš viso A. Valinskas per ketvirtį panaudojo 8,504 litus iš parlamentarinei veiklai skirtų 10,700 litų.

Nors kas mėnesį A. Valinskas kaip parlamento vadovas reprezentacijai gaudavo apie 4,000 litų, jis reprezentacijai panaudojo 2,268 litus iš parlamentarinei veiklai skirtų lėšų.

Vienintelis socialdemokratas ekspremjeras Gediminas Kirkilas nesinaudojo parlamentarinei veiklai numatytomis lėšomis.

Dabartinis premjeras konservatorius Andrius Kubilius, kiaurą parą aprūpintas transportu ir gaunantis pinigų reprezentacijai, iš parlamento pinigų per tris mėnesius panaudojo vos 1,473 litus.

Pagal Seimo Statutą, parlamentarams išlaidoms, susijusioms su jų parlamentarine veikla, kiekvieną mėnesį atsiskaitytinai skiriama apie 3,400 litų.

terneto svetainės skyrelyje „Naujienuos – Naujausi Seimo priimti dokumentai“.

Seimo pirmininkė I. Degutienė dar kartą atkreipia dėmesį, kad įstatymas, reglamentuojantis įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarką, skelbia, kad Lietuvos Respublikos įstatymai įsigalioja po to, kai juos pasirašo ir „Valstybės žiniuose“ paskelbia Respublikos prezidentas, jeigu pačiuose įstatymuose nenustatyta vėlesnė įsigaliojimo data. Todėl kiekvienu atveju informacinėje sistemoje susiradus konkretų teisės aktą būtina atkreipti dėmesį į kartu pateikiamą informaciją apie jo statusą (įsigaliojęs ar ne).

Paskelbti kandidatai į Nacionalines kultūros ir meno premijas

Vilnius, rugsėjo 22 d. (BNS) – Kultūros ministerija paskelbė Nacionalinių premijų pretendentų sąrašą, kuriame yra 33 menininkų pavardės.

Tarp kandidatų minimas ir europarlamentaras, konservatorius Vytautas Landsbergis. Jį pristatė Lietuvos kompozitorių sąjunga.

„Jo kandidatūrą pasiūlėme už jo darbą, susijusį su Mikalojaus Konstantino Čiurlionio meno sklaida. V. Landsbergis yra didžiausias M. K. Čiurlionio meno skleidėjas Lietuvoje ir pasaulyje“, – sakė Lietuvos kompozitorių sąjungos pirmininkė Zita Bružaitė.

Premijomis taip pat gali būti apdovanoti Laimonas Tapinas, Povilas ir Dalia Lidija Mataičiai, Jonas Jurašas, Lionginas Abarius, Almantas Grikevičius, Paulius Normantas, Stanislavas Domarkas, Nijolė Valadkevičiūtė, Romualdas Rakauskas, Vladas Urbanavičius, Marija Matuškaitė, Šarūnas Leonavičius, Giedrius

Kuprevičius, Ramutė Skučaitė, Kęstutis Kasparavičius, Vytautas Landsbergis (Vytautas V. Landsbergis), Gytiš Lukšas, Gitenis Umbrasas, Valdemaras Kukulas, Gintaras Karosas, Henrikas Algis Čigriejus, Vladas Braziūnas, Rolandas Kazlas, Remigijus Treigys, Svajonė ir Paulius Stanikai, Anželika Cholina, Algirdas Budrys, Liudas Mockūnas, Eugenijus Viktoras Miliūnas, Žilvinas Kempinas, Arkadijus Gotesmanas ir Judita Leitaitė.

Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos nuo 1989 m. skiriamos Lietuvos ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kūrėjams už reikšmingiausius per pastaruosius 7 metus sukurtus kultūros ir meno kūrinius, taip pat ilgametį kūrybinį indėlį į kultūrą ir meną. Premijos laureatams teikiama Vasario 16-osios išvakarėse. Premijomis nuo 1989 m. apdovanota daugiau nei pusantro šimto kūrėjų.

Č. Juršėnas tapo Seimo pirmininkės pavaduotoju

Vilnius, rugsėjo 22 d. (ELTA) – Seimo pirmininkės Irenos Degutienės pavaduotoju išrinktas politikos senbuvis socialdemokratas Česlovas Juršėnas.

Iki šiol Seimo socialdemokratų partijos frakcija neturėjo savo atstovo Seimo valdyboje. Iš Seimo tribūnos I. Degutienė gyrė kandidatą, turintį didžiausią parlamentaro patyrimą.

„Kad Seime būtų susikalbėjimas ir darna, kad visos frakcijos, esančios Seime, turėtų savo atstovus valdyboje, kviečiu balsuoti ir pritarti Č. Juršėno kandidatūrai“, – kvietė I. Degutienė.

Visiems puikiai pažįstamas Č. Juršėnas nedėstė iš Seimo tribūnos prisistatymo kalbų ir programinių nuostatų, tačiau žadėjo mielai bend-

rauti su visomis ir visais. Politikas žadėjo siekti, kad padėtis Lietuvoje būtų geresnė.

„Šiandien ji nėra gera, ją reikia taisyti. Ir tai Vyriausybės, prezidentės ir Seimo uždavinys. Reikia ir rimtumo, tam bus Raimondas Šukys, reikia ir šypsenos – tam būsiu aš“, – juokavo Č. Juršėnas.

Naujoji Seimo pirmininkė I. Degutienė turi 5 pavaduotojus. Pirmuoju Seimo pirmininkės pavaduotoju paskirtas Seimo vicepirmininkas liberalcentristas R. Šukys.

Pernai lapkričio 18 d. buvęs Seimo pirmininkas, nuo opozicinės Socialdemokratų partijos frakcijos pasiūlytas Česlovas Juršėnas nebuvo išrinktas tuometinio Seimo pirmininko Arūno Valinsko pavaduotoju.

„Prisikėlėliai“ sustabdė K. Rupulevičiaus narystę partijoje

Vilnius, rugsėjo 22 d. (ELTA) – Tautos prisikėlimo partijos (TPP) taryba mėnesiui sustabdė Kęstučio Rupulevičiaus, įtariamo pažeidus kelių eismo saugumo taisykles ir pasišalinus iš eismo įvykio vietas, narystę partijoje. TPP taryba lauks eismo įvykio, kurio padarymu įtariamas K. Rupulevičius, tyrimo pabaigos.

Buvusio Seimo pirmininko Arūno Valinsko bendražygis aplinkos ministro patarėjas K. Rupulevičius atsisakė iš Teisėjų etikos ir drausmės komisijos. K. Rupulevičius yra sulaukęs siūlymo trauktis ir iš aplinkos ministro patarėjo pareigų.

Vilniaus apskrities Vyriausiojo policijos komisariato Nusikalstamų veikų eismo saugumui tyrimo skyriu-

je pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl kelių eismo saugumo taisyklių pažeidimo, kuriuo įtariamas aplinkos ministro patarėjas, TPP narys K. Rupulevičius.

Policijos duomenimis, praėjusią savaitę Vilniuje dienos metu automobilis „Toyota Land Cruiser“ sankryžoje trenkėsi į šviesoforą, jį nuvertė ir iš įvykio vietas pasišalino. Pirminiais duomenimis, automobilį galimai vairavo K. Rupulevičius, o išperkama nuomą už minėtąjį automobilį, leidama parlamentarinei veiklai skirtus pinigus, moka K. Rupulevičiaus žmona, Seimo narė Asta Baukutė. Generalinė prokuratūra pranešė, kad K. Rupulevičius atsisakė duoti parodymus apie eismo įvykį.

Vilniuje leidosi JAV karinis lėktuvas

Vilnius, rugsėjo 21 d. (BNS) – Vilniuje savaitgalį leidosi JAV karinių oro pajėgų lėktuvas. Kaip praneša televizijos LNK žinios, lėktuvas „C-17“ Vilniaus oro uoste pastebėtas sekmdienį.

Lietuvos kariuomenės atstovas Tomas Balkus sakė apie JAV kariškių apsilankymą plačiau nežinantis, tačiau tai sakė esant įprasta NATO šalių praktika.

„Tokiam skrydžiui leidimas buvo išduotas per Užsienio reikalų ministeriją, derinant su karinėmis oro pajėgomis, ir tokie skrydžiai nėra naujiena. NATO šalių kariniai lėktuvai gali atskristi į Lietuvą ir tai yra suderinta“, – sakė Lietuvos kariuomenės atstovas.

LNK turimais duomenimis, Vilniuje nutūpęs amerikiečių lėktuvas aptarnauja Iraką ir Afganistaną.

Pasaulio naujienos

Ukrainos nepriklausomybę užtikrinti turėtų Vakarų šalys

V. Juščenka sakė, jog Rusijos įtaka vėl stipriai juntama dabartinėje rinkimų kampanijoje. **Delfi.lt** nuotr.

New York, rugsėjo 22 d. (AFP/BNS) – Ukrainos prezidentas Viktor Juščenka pareiškė, jog tik Vakarų šalys ir ypač įstojimas į NATO gali užtikrinti Kijevo nepriklausomybę nuo Rusijos.

Į New York vyksiančią Jungtinių Tautų (JT) Generalinę Asamblėją atvykęs V. Juščenka taip pat sakė vienam strateginių tyrimo centrui, kad prieš kitų metų sausį vyksiančius Ukrainos rinkimus didėja įtampa tarp Maskvos ir Kijevo.

„Vien per pastaruosius 70 metų, nuo 1917 m., mes šešis kartus skelbėme savo nepriklausomybę ir penkis kartus ją praradome. Taip nutiko tik dėl vienintelės priežasties: tarptautinio veiksnio, – Ukrainos vadovas kalbėjo JAV Užsienio santykių taryboje (Council on Foreign Relations). – Štai kodėl narystė NATO ir Ukrainos nepriklausomybė yra sinonimai.“

V. Juščenka sakė, jog Rusijos įtaka vėl stipriai juntama dabartinėje rinkimų kampanijoje.

Ukrainos prezidentas taip pat perspėjo dėl Maskvos „kišimosi“ ir priminė, kad Rusijos pasai dalijami

Ukrainai priklausančio Krymo gyventojams, kurių dauguma yra etniniai rusai. „Ukrainos teisė neleidžia turėti dvigubos pilietybės“, – sakė jis.

Mažai vilčių laimėti kitus rinkimus turintis V. Juščenka priminė, kad Kijevas ir Maskva 1997 m. pasirašė susitarimą, kuriuo remiantis Rusijos Juodosios jūros laivynas yra Krymo autonominės respublikos teritorijoje 20 metų ir 2017 m. turi būti išvestas.

Prezidentas nurodė, kad Ukrainai galiausiai įstojus į NATO, nuostata dėl užsienio karinių bazių išliktų ta pati.

Paklaustas apie JAV prezidento Barack Obama sprendimą atšaukti prieštarai vertinamą planą išdėstyti Rytų Europoje priešraketinės gynybos skydo elementus, V. Juščenka atsargiai kritikavo B. Obama sprendimą, sakydamas, kas „gynybos stiprinimas ir jos veiksmingumo didinimas visada yra geras dalykas – tai mums naudingiau negu rizikos balansavimo politika“, kuri, anot Ukrainos vadovo, nėra „stabili politika“.

Europiečiai perspėja dėl naujos Berlyno sienos Gruzijoje

Atkelta iš 1 psl.

„Raginame 27 ES demokratinius vadovus apibrėžti veiksnią strategiją, kad Gruzijai būtų padėta taikiai atgauti savo teritorinį vientisumą ir pasiekti nelegaliai Gruzijos teritorijoje esančių Rusijos pajėgų išvedimą“, – rašoma laiške.

Minimo laiško autoriai primena nuolaidžiavimą naciams 4-ajame dešimtmetyje ir 9-ojo dešimtmečio disidentų drąsą, sudariusią sąlygas nugriauti Geležinę uždangą. Šie įvykiai, autorių nuomone, yra tiesiogiai susiję su Gruzijos šiandienos klausimu.

„Tuo metu, kai Europa prisimena 1939 m. pasirašyto Ribbentrop-Molotov pakto gėdą, taip pat 1938 m. Miuncheno susitarimą, tačiau tuo pat metu ruošiasi minėti 1989 m. įvykusį Berlyno sienos ir geležinės uždangos griūtį, mūsų mintyse kyla vienas klausimas: ar istorija mus ko nors išmokė? Galima paklausti kitaip: ar sugebėsime nepakartoti klaidų, kurios meta tokį niūrų šešėlį ant

XX amžiaus?“ – klausia kreipimosi autoriai.

„Europos Sąjunga buvo sukurta nepaisant Miuncheno gundymų ir geležinės uždangos. Įvyktų tikra nelaimė, jeigu koku nors būdu parodytume esantys linkę nuolaidžiauti veiksams, sukėlusiems mūsų žemyne karą ir padalijimą, kuris tęsiasi didžiąją praeito šimtmečio dalį, – rašoma kreipimesi. – Ant kortos pastatytas likimas projekto, kuriam iki šiol skyrėme savo gyvenimus. Šio projekto esmė – taikus ir demokratinis Europos žemyno suvienijimas.“

„Būtų pražūtinga, jei pasirodytume kaip nors toleruojantys tokią praktiką, kuri įstūmė mūsų žemyną į karą ir suskaldymą, trukusius beveik visą praėjusį amžių“, – rašoma kreipimesi.

Kreipimąsi išspausdino britų „The Guardian“, prancūzų „Le Monde“, vokiečių „Die Welt“ ir italų „Corriere della Sera“.

EUROPA

PARYŽIUS

Prancūzijos riaušių policija atvyko išskeldinti mažiausiai 150 afganistaniečių vyrų ir berniukų iš Lamanšo sąsiaurio pakrantėje įrengtos neteisėtos migrantų stovyklos, vadinamos „džiunglėmis“. Policija pradėjo vieną po kito išvedinėti imigrantus, kurie ėjo nespriešdami, o susirinkę protestuotojai garsiai piktinosi. Šį procesą stebėjo dešimtys žurnalistų. Pastarąjį dešimtmetį tūkstančiai migrantų iš Afganistano, Irako ir kitų neramių šalių traukė į Kalė, tikėdamiesi įsėsti į keltą arba traukinį ir per Lamanšo sąsiaurį patekti į Didžiąją Britaniją. Tačiau vyriausybės pareigūnai sako, kad Kalė „džiunglės“ tapo žmonių prekyba užsiimančių gaujų rojumi.

BRIUSELIS

Europos Sąjunga gali imtis atsakomųjų priemonių Kanadai, jeigu ši šalis neatšauks iki metų pabaigos vizų režimo Čekijos piliečiams. Artimas Europos Sąjungai interneto leidinys „EUobserver“ pranešė, remdamasis Europos Komisijos nariu teisingumo ir vidaus reikalų klausimais Jacques Barrot, kad ES kaip atsakomąją priemonę gali įvesti vizų režimą Kanados diplomatams.

AZIJA

KATMANDU

Nepalo vyriausybė paskelbė atnaujintą dešimtmetį šalyje vykusio pilietinio konflikto aukų skaičių, kuris gavus naujų duomenų buvo padidintas daugiau nei 3,000, pranešė vienas pareigūnas. Nepalo vyriausybė tęsia didelio masto tyrimą, kaupdama ir tikrindama duomenis apie 2006 m. pasibaigusį karą. Iki šio nustatyta, kad per šį konfliktą žuvo daugiau nei 16,000 žmonių, pareigūnas sakė naujienų agentūrai AFP, pridūręs, jog aukų skaičius vėliau dar gali padidėti.

JAV

NEW YORK

JAV prezidentas Barack Obama

JT surengtoje konferencijoje klimato tema pareiškė, kad Jungtinės Valstijos yra „pasiryžusios“ veikti prieš pasaulinį klimato šiltėjimą, bet perspėjo, jog dar laukia atkaklios derybos su kitomis valstybėmis. Jis paragino ir besivystančias šalis sustiprinti viltis, jog bus pasiekta pasaulinė klimato sutartis, ir imtis „energingų veiksmų“ mažinant šiltnamio dujų išmetimą į atmosferą.

Washington ir toliau darys viską, kas nuo jo priklauso, kad nuo Gruzijos atsiskyrusių Pietų Osetijos ir Abchazijos respublikų nepriklausomybės nepripažintų kitos šalys, pareiškė JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton per susitikimą New York Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje su Gruzijos prezidentu Michail Saakašvili. „Mes siekiame, kad Rusija įvykdytų 2008 m. paliaubų sąlygas ir kad Gruzija vėl susirinktų savo dalis, kaip tai turi būti“, – sakė H. Clinton.

Sprendimą pakeisti priešraketinės gynybos (PRG) struktūrą, kuri priėmė prezidentas B. Obama, padiktavo ketinimas apginti JAV ir jų sąjungininkus, pareiškė Valstybės sekretorės pavaduotojas Philip Gordon. „Būtent tuo mes vadovavomės, eidami ten, prie ko mes priėjome“, – paaikškino valstybės sekretorės pavaduotojas. P. Gordon kalbos New York viešbutyje stenogramą išplatino Amerikos diplomatinė žinyba.

WASHINGTON, DC

Jungtinės Valstijos antradienį mažiausiai vienai parai uždarė visus Pietų Afrikos Respublikoje (PAR) veikiančius savo vyriausybinių įstaių biurų, kai regioninė JAV saugumo tarnyba pranešė apie padidėjusią grėsmę saugumui, pranešė ambasados atstovė spaudai.

CENTRINĖ AMERIKA

TEGUSIGALPA

Faktinė Hondūro vyriausybė paskelbė, kad dar kelias dienas galios komendanto valanda, kuri buvo įvesta siekiant užkirsti kelią demonstracijoms už nuverstą prezidentą M. Zelaya. Perversmininkų administracija pranešė, kad komendanto valanda pratęsiama. M. Zelaya, kuris buvo nuverstas birželį, slapta grįžo į Hondūrą ir pasislėpė Brazilijos ambasadoje.

ATLANTIC Express Corp. **1-800-775-SEND**
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p> <p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Air Freight</p> <p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Auto Export</p> <p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Trucking</p> <p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
<p>Small Packages</p> <p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje</p>	

**8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363**

DINGĘS MIESTAS LIKO TIK PRISIMINIMUOSE

ALGIS VAŠKEVIČIUS
specialiai „Draugu“ iš Lietuvos

Šakių rajone, Kudirkos Naujamiestyje, gyvenantys Irena ir Antanas Spranaičiai saugo atminimą apie miestą, kuris po Antrojo pasaulinio karo buvo nušluotas nuo žemės paviršiaus – Širvintą. Šis buvusios Mažosios Lietuvos miestas plytėjo visai šalia Kudirkos Naumiesčio, tačiau šiandien miesto nelikę nė ženklo.

„Kito tokio miesto, turėjusio Magdeburgo teises ir visiškai sunaikinto, Europoje tikriausiai nėra. Apie Širvintą dabar mažai kas žinoma, todėl mes norime išsaugoti bent prisiminimus apie dingusį miestą“, – sako savo gyvenamojo namo garaže Širvintos muziejų įsteigę sutuoktiniai.

Širvintos miestas buvo įsikūręs visai šalia Kudirkos Naumiesčio, anapus upės, kuria dabar eina valstybės siena tarp Lietuvos ir Rusijos Karaliaučiaus srities. Šiandien toje vietoje, kur kadaise klestėjo miestas, – tušti laukai, rusų kariuomenės cheminių bandymų poligono teritorija. Iš šimtų kažkada buvusio miesto namų išlikę vos pora, kurie yra poligono nuosavybė.

Istorijos mokytoja I. Spranaičienė ir jos vyras, mechanikos mokslus baigęs Antanas Širvintos istorija domisi jau kelis dešimtmečius. Širvintos muziejuje jie turi sukaupę daugybę įvairių roдиниų – knygų, brėžinių, dokumentų, filmuotos medžiagos, namų apyvokos daiktų iš dingusio miesto.

Magdeburgo miesto teises Širvintos miestelis gavo 1725 metais. Daugiausia vokiečių apgyvendintas miestas buvo beveik visai sugriautas Pirmojo pasaulinio karo metais, tačiau po karo gyventojai jį atstatė ir Širvinta vėl klestėjo iki pat Antrojo pasaulinio karo. Širvintos gyventojai buvo pramokę lietuviškai, perėmę dalį lietuviškų papročių. Širvinta buvo ir liuteronų parapijos centras, per ją ėjo knygnešių takai, kuriais 1864–1904 metais į Lietuvą keliavo draudžiama spauda. Sugriautas dar kartą Antrojo pasaulinio karo metais, po jo miestelis jau neatsigavo.

Prieš 1941 metus Širvintoje gyveno beveik pusantro šimto šeimų, buvo nemažai parduotuvių, miestelio

A. Spranaitis buvusio miesto vietoje surado ir šią keptuvę.

centre stovėjo didelė įspūdinga vokiečių kirkė, primenanti Koelno katedrą. Būtent bažnyčios visiško sugriovimo ir sulyginimo su žeme data – 1965-uosius A. Spranaitis laiko Širvintos išnykimo metais.

„Daug namų, gatvių grindinių Kudirkos Naumiestyje pastatyta iš Širvintos pastatų plytų, akmenų. Antrojo pasaulinio karo metais gyventojams pasitraukus iš šio miesto, Širvinta visiškai ištuštėjo, o daug jų daiktų čia liko, vokiečiai nemažai turto spėjo paslėpti ir užkasti.“

Mūsų žmonės daug metų nešė iš anapus upės viską, ką galėjo ir sugėbėjo. Taip miestelis nyko, vienas po kito dingo paskutiniai namai, į Lietuvos pusę buvo pernešta daug įvairiausių daiktų. Dabar vietos valdžia ten yra uždraudusi kasinėti žemę“, – pasakojo A. Spranaitis.

Pirmieji buvusios Širvintos gyventojai savo tėviškės atvykdavo aplankyti jau maždaug apie 1970-uosius metus. Tai buvo labai reti atvejai, o Lietuvai atgavus Nepriklausomybę tokių apsilankymų labai padaugėjo.

Dabar Vokietijoje gyvenantys buvę širvintiškiai susirado Spranaičius, sužinojo, kad šie domisi išnykusio miesto istorija, atvežė jiems daug įvairių relikvijų, roдиниų, ir 1996 metais duris atvėrė „Širvintos kampeliu“ pavadintas muziejus, saugantis daug įdomių, unikalių liudijimų apie nuo žemės paviršiaus nušluotą miestą.

„Yra išlikę nemažai buvusių Širvintos gyventojų. Jie ne kartą buvo aplankyti gimtojo miesto, vaikščiojo po tuos laukus, iš žemės kauburėlio ar beveik išnykusio lauko kelelio atradavo buvusių namų vietą. Buvau daugybės iki ašarų gaudinančių istorijų liudininku“, – prisiminė A. Spranaitis.

Gimtines vietas suradę vokiečiai išsikasdavo iš buvusio gėlių darželio narcizų, kurie neišnyko per kelis dešimtmečius, surasdavo šulinį, laukuose besimėtantį aprūdijusį dalgį, įskilusią puodynę, kitų daiktų, kuriuos kaip brangiausias daiktus išsiveždavo į Vokietiją. Kiti, beveik nieko neradę, pasiimdavo paprastą plytą ar žemės žiupsnelį.

sienos. Jo rūpesčiu toje vietoje, kur stovėjo Širvintos bažnyčia, yra pastatytas medinis koplytstulpis, įamžinęs dingusio miesto atminimą.

Širvintos muziejaus įkūrėjai lankytojus priima ir apie dingusį miestą pasakoja nemokamai. Žiemą jie savo muziejų užkonservuoja, roдиниus apdangsto, o garaže sandėliuoja obuolius. Spranaičiai sutinka, kad garažas – tikrai ne geriausia vieta tokiam muziejui, tačiau kitų patalpų jie neturi.

Kudirkos Naumiesčio centre stovi didelis, erdvus daktaro Vinco Kudirkos muziejus. Lietuvos himno autorius šiame mieste gyveno, čia jis ir palaidotas, miestelio centre stovi dar prieškarinio metais skulptoriaus

V. Kudirkos muziejuje roдиниams apie buvusią Širvintą vietos neatsirado.

Jauniausias buvusios Širvintos gyventojas gimė 1944 metais. Širvintoje gimę vokiečiai beveik kasmet renkasi į susitikimą netoli Erfurto miesto, prisimena praeitį, bendrauja. Ne kartą jų susitikime yra dalyvavę ir Spranaičiai. Visa grupė buvusių širvintiečių keletą kartų į Lietuvą atvyko kartu.

Anksčiau išnykusio miesto vietą patekti būdavo paprasčiau. Daugiau kaip prieš dešimtmetį tiltas, jungiantis Lietuvą su Karaliaučiaus sritimi, buvo visiškai uždarytas. Dabar anapus vedantis kelias jau apžėlęs samanomis, o ten galima patekti tik per kitus pasienio punktus Kybartuose arba Sudarge, gavus Rusijos vizą.

A. Spranaitis pažįsta nemažai Karaliaučiaus srities kariškių, turi Rusijos vizą ir dažnai lankosi anapus

Vinco Grybo sukurtas jo paminklas. Muziejus dabar yra Lietuvos nacionalinio muziejaus dalis. Spranaičiai kreipėsi į šio muziejaus vadovus, klausdami, ar jų roдиниams apie šalia buvusią Širvintą neatsirastų vietos šiame muziejuje. Jiems buvo paaiškinta, kad V. Kudirkos muziejaus paskirtis kita, tad reikia ieškoti kitų patalpų. Jų iki šiol nesurasta.

Kaimynų, pažįstamų klausiamas, kam jiems reikia tokio muziejaus, jo įkūrėjas juokauja: „Atsikurs, atsistatys Širvinta, o aš būsiu jos burmistras.“ Tačiau Spranaičių balse vis dažniau nuskamba ir nerimo gaidos – metams bėgant, kažin ar atsiras žmonių, kurie norės išsaugoti roдиниus apie dingusį miestą ir jo žmones. Gali būti, kad muziejus išnyks, kaip nuo žemės paviršiaus išnyko ir kažkada klestėjęs Širvintos miestas.

Muziejaus roдиниai saugomi šiame garaže.

A. Vaškevičiaus nuotr.

REMKIME DRAUGO FONDA – RŪPINKIMĖS „DRAUGU“!

TEL.: 773-585-95000

WWW.DRAUGAS.ORG

IEŠKO DARBO

* **Vyras**, turintis ilgametę patirtį, ieško darbo su gyvenimu septynias dienas per savaitę. Tel. 708-543-7984.

* **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo pietiniuose rajonuose nuo 12 val. p. p. iki 6 val. vakaro. Tel. 708-691-8650.

* **Ieškau** 6 mėn. berniukui vyresnio amžiaus auklės su patirtimi. 20

valandų slenkančiu grafiku mūsų namuose vakarinėje Čikagoje. Tel. 708-567-1409.

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvėlių įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą. S. Benetis, tel. 630-241-1912

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr.91

Tų, kurie gėrė ir liko ešelone. Ten buvo ir karininkų. Nors ir labai stengiausi, kad manęs, ėjusio šali-gatviu ir bergždžiai mėginusio pasislėpti už gležnų sesutės pečių niekas nepastebėtų, man, deja, nepasisekė. „Chebra“ tuoj atpažino, ir pradėjo juokaudami šaukti. Jie pamanė, kad aš su savo pana einu... Tuo mano svajonės apie laisvę užsibaigė. Ligoninėje Vincas irgi primygtinai patarė grįžti į savo dalinį, kad apsaugočiau mūsų šeimą nuo vokiečių represijų.

Laukti ilgai nereikėjo. Kitą dieną vakare į namus atėjo du civiliai „saugumiečiai“ (lietuviškai kalbantys nacių pakalikai). Matėsi, kad patys niekada gyvenime nebuvo apkasuose ir parako neuostę, jie atėjo man gra-sinti ir išsivesti, kaip „dezertyrą“. Beje, turėjo sąrašus tų, kurie negrįžo traukiniu. Man užvirė kraujas. Bet aš susitvardžiau ir pakankamai ramiai jiems paaiškinau, kad nesu joks „de-zertyras“, ir kad rytoj pats grįšiu į dalinį. O kad būtų įtikinamiau, kalbėdamas su jais, aš lengvai praskleidžiau šalia kabančią savo milinę („ubermantelį“), lyg tarp kitko, norė-damas parodyti, kad čia pat turiu už-taisytą automatą, kuriuo mokėsiu ap-siginti. Šis „paprastas“ argumentas juos galutinai įtikino ir jie pasišalino.

Kitą rytą prisistačiau atgal į batalioną, kuris bazavosi netoliese, Pa-nemunėje buvusiose Lietuvos kariuo-menės 5-tojo pulko kareivinėse. Batalio-no vadas vokiečių Fiihreris pusiau juokais, pusiau rimtai paaiškino, kad privalo, mane „už dezertyravimą“ nubausti. Todėl skiria man „bausmę“ – 10 dienų virtuvėje skusti bul-ves. Panašiai buvo surankioti bei nu-bausti ir kiti „dezertyrai“. Dalis, ypač tie, kurie turėjo, kur pasislėpti pas gimines kaime ar kur kitur, nebe-grįžo į batalioną. Vienas tokių buvo ir „mano atvežtas“ Karvelis. Dingusių vietoje buvo pririnkta naujokų. Juos apmokė. O man, kaip patyrusiam frontininkui, tarnavimas šalia namų buvo atgaiva ir poilsis. Deja, tai tęsėsi labai trumpai. Frontas artėjo prie Lietuvos, ir žlungančio Reicho karo mašinai užkišti reikėjo paskutinių „gyvosios jėgos“ pajėgų.

Gegužės mėnesį mūsų batalioną geležinkeliu išvežė atgal į Rytus. Iš-laipino nedideliame Rusijos miestelyje vardu Opočka, jau netoli Latvijos sienos. Čia sustojome ilgesniam lai-kui. Prasadėjo mūsų apmokymai. Miestelio pakraštyje vyko skubotas apmokymas, kaip reikia naudotis naujaisiais vokiečių ginklais – auto-matiniais šautuvais „Sturmgewehr“ (ginklas, „kažkodėl“ labai jau pa-našus į dabartinį „Kalašnikovo“ automatą) bei jau minėtais prieš-tankiniais minosvaidžiais „Faustpatronais“ („Faustpatrone“, „Panzerfaust“).

Visus lietuvių bataliono karius, tarp jų ir mus, vairuotojus, suskirstė į grupes po dvidešimt žmonių. Instruktorius – vokiečių puskarininkis – detalai supažindino su ginklais ir jų veikimo principais, o iš mūsiškių karių priskirtas vertėjas čia pat viską vertė į lietuvių kalbą, nes daugelis visai nesuprato vokiškai arba mokėjo tik kelis žodžius. „Vertėjai“ pasitaikė ne daug geresni vokiečių kalbos žino-vai nei jų instruktuojami kariai. Jie

arba nespėdavo viską išversti arba išversdavo nepakankamai tiksliai ir aiškiai, praleisdami jiems patiems nesuprantamus žodžius ar posakius.

Aš buvau vienas tų, kuriam ver-tėjo jau beveik nereikėjo. Ne tik todėl, kad jau kiek geriau už likusius supratau vokiškai. Nuo jaunų dienų, kaip ir dauguma to meto mano ben-draamžių kauniečių, aš domėjausi naujausia technika; ir man buvo ypač įdomus įvairių aparatų veikimo prin-cipas. Po to, kai savo akimis pama-čiau „Faustpatrono“ šūvių pasekmes, man buvo visai nesunku įsiminti ir jo technines charakteristikas. Todėl čia pamėginsiu trumpai atkartoti tą ka-daise gerai išmoktą pamoką.

Taigi „Faustpatronas“ („Kumštinis šovinis“) – tai prieštankinis pėstininkų ginklas, rankinis minos-vaidis, lengvai nešiojamas bei valdo-mas vieno kario. Jis susideda iš 100–110 cm ilgio, kokių 4–6 cm skers-mens vamzdžio, padaryto iš 3 mm storio plieno skardos. Šio vamzdžio viduje, viduryje įstatytas raketinis užtaisas. Ant vieno šio vamzdžio galo uždedama kriaušės pavidalo vieno arba dviejų kilogramų (priklausomai nuo pasirinkto taikinio) mina – „Faustas“. Prieš iššaukant, į „Faus-to“ galūnę yra įstatomas sprogdiklis – kapsulė, kuri pirmoji susiliečia su taikiniu ir uždega minos sprogstamąją medžiagą. Pastaroji kryptinga sprogimo ugnimi akimirksniu išlydo tanko plieninį šarvą ir dalis jos dar sprogsta viduje. Tos minos galia yra tokia didelė, kad gali pramušti net 1,5 metro storio gelžbetonio sieną.

Tam, kad iššauta mina bet kaip nesivartaliotų, o skristų tiesiai, iš-laikydama horizontalią padėtį, ir į taikinį pataikytų sprogdikliu į priekį, jos gale yra įtaisyti plieniniai sparneliai. Šie ploni sparneliai automatiškai išsiskleidžia, kai kumščio ar kriaušės pavidalo raketa atsiskiria nuo vamzdžio – patrono. Teisingai paleista, šių sparnelių dėka, ji gali nusukti iki taikinio esančio už 60 metrų (2 kg „kumštis“), arba net iki 80 metrų (1 kg „kumštis“). Jeigu prieš šūvį į miną nebuvo įdėtas sprogdiklis, šūvis bus tuščias. Sprogmuo nulėks iki taikinio, bet nesprogs net į jį atsitrenkęs.

Šiuo ginklu šaudoma iš už priedangos, priklausius ant vieno kelio, arba stovint, vamzdžio galą užsidėjus ant peties bei prispaudus ranką pažastyje. Nusitaikoma per vamz-džio-patrono gale esantį atlenkiamą taikiklį. Taip pasirošus šūviui, nuspaudžiamas ties vamzdžio viduriu esantis mygtukas, kuris uždega raketinį užtaisą. Raketinis kuras iš vamzdžio vidurio iššauka pro abu vamzdžio galus maždaug vienuodu spaudimu. Tokiu būdu visiškai nesudarydamas atatrakos, kuri būdinga kitiems šaunamiesiems ginklams. Priešingai vamzdžio galas yra pada-rytas tuščiaviduris ir atviras, kad ugnis pro jį išsiveržtų laisvai.

Kai vokiečių instruktorius mums aiškino, kad neįdėjus sprogdiklio į „Faustą“, jis yra neveiksmingas, mes visi apžiūrėjome vieną iš „Faustpatronų“. Ginklo „galvutė“ buvo at-sukta į tolumoje esantį mokomąjį taikinį – apleistą gelžbetoninį blindažą.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos

gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Margumynai

Tikimasi išsiaiškinti, kodėl žlugo majų civilizacija

Kalvotose džiunglėse pasislėpusi senovinė Kiucio (KIE-yuk) vietovė buvo viena iš dešimčių Puuco regio-ne, Meksikos Jukatano valstijoje, išikūrusių senovės majų centrų, kuriuos jie apleido prieš dešimt amžių. Archeologų radiniai šioje vietovėje galėtų pateikti daugiau žinių apie tai, kodėl tai įvyko, informuoja „USA Today“.

„Žmonės tiesiog iškeliavo ir viską paliko. Iki šiol turėjome labai mažai įrodymų, pasakojančių apie tą laiką, kai jie išvyko, tai praeityje išaldyta akimirka“, – teigė tyrinėjamus vyk-dantis JAV archeologas George Bey.

Senovės ar „klasikinė“ Majų civili-zacija buvo Centrinės Amerikos ci-vilizacijos dalis. Majai labiausiai žino-mi dėl savo laiptuotų piramidžių, medžio drožinių bei sienų tapybos, o taip pat dėl fakto, jog apie 900 metų po Kr. masiškai apleido pietų Meksi-koje, Gvatemaloje, Belize ir Salvado-re buvusius savo miestus. Jie keliavo šiaurės Jukatano link, kur jų palikuonis sutiko XVI amžiuje į Centrinę Ameriką atvykę ispanų konkistadorai (šiandien Centrinėje Amerikoje gyvena apie 6 mln. šiuolaikinių ma-jų).

Ankstesni G. Bey ir Meksikos na-cionalinio archeologijos ir istorijos instituto mokslininko Tomas Gallareta tyrinėjimai parodė, jog majai Puuco regione apsigyveno dar 500 metai prieš Kr. Tad kodėl jie susiruošė keliauti į pakrantę, yra dar viena Majų civilizacijos žlugimą gaubianti paslaptis.

Naujų žinių apie tai gali pateikti Kiucias, kur archeologai ištyrė dvi piramides ir daugybę ant kalvagūbrių išsidėsčiusių ir centrą juosiančių rūmų. Archeologus ypač sudomino ant kalvos esantis pastatų kompleksas, dėl ilgų laiptų, vedančių nuo Kiucio iki už mylios esančių centrinių

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD

ir partneriai

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 Ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Lrt.lt

Jubiliejinių metų uždarymo iškilmės Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje

Procesijos dalyvės.

Jono Kuprio nuotr.

Šv. Mišias koncelebruoja (iš kairės) kun. Gediminas Jankūnas, vyskupas Gustavo Garcia-Siller ir Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonas Antanas Markus.
Joe Kulys nuotr.Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios chorui vadovauja Jūratė Lukmienė.
Joe Kulys nuotr.

Švč. Mergelės Marijos apsireiškimo Šiluvos laukuose paminėjimo jubiliejinių metų uždarymo iškilmės Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje įvyko 2009 m. rugsėjo 13 d.

Parapijos klebonas kun. Antanas Markus praėjusiais metais buvo suruošęs didingą Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų jubiliejaus paminėjimą. Iškilmėse dalyvavo kardinolas Francis George, daug kunigų, vienuolių seselių ir lietuviškos visuomenės narių. Išeivijoje ši šventė buvo didinga.

Klebonas A. Markus į jubiliejinių metų užbaigimą, pakvietė vyskupą Gustavo Garcia-Siller.

Per didžiąsias šventes Lietuvoje įprasti atlydai. Šį paprotį stengiasi išlaikyti ir lietuviškos parapijos išeivijoje. Atlaidus suorganizuoti klebonas pakvietė kun. Gediminą Jankūną, atvykusį studijoms iš Lietuvos. Kun. Gediminas Mundelein kunigų seminarijoje (JAV) baigė mokslus, o į kunigus buvo išventintas Lietuvoje. Tai jaunas, energingas ir iškalbus dvasios vadas, tinkantis lietuviams ir amerikiečiams.

Eisenoje dalyvavo skautai su vėliavomis.
Jono Kuprio nuotr.

Kun. G. Jankūnas visą savaitę vedė rekolekcijas, o sekmadienį kartu su vyskupu G. Garcia-Siller, klebonu A. Markus, kun. Augustinu Kulbiu koncelebravo iškilmingas šv. Mišias. Jiems talkino diakonai Vitas Paškauskas ir Jonas Bumbul. Pamaldų metu giesmes giedojo parapijos choras, vadovaujamas Jūratės Lukmienės. Pamokslo metu vyskupas G. Garcia-Siller iškelė Marijos reikšmę lietuviams ir prisirišimą prie Jos. Taip pat pabrėžė svarbą laikytis papročių, kuriuos patyrė gyvendami Lietuvoje. Kiek ilgesnį pamokslą pasakė G. Jankūnas, iškeldamas lietuvių pamaldumą Marijai. Jis pažymėjo, kad lietuviai turi sukūrę ir giesmę, kurioje prašoma: „Marija, Marija, neapleisk Lietuvos“, kad pirmoji katalikų bažnyčia šioje vietovėje įkurta 1457 metais rugsėjo 1 d. Nuo šios šventovės pastatymo prasidėjo apylinkės augimas ir krikščionybės plitimas. Laikui bėgant šioje vietovėje įsigalėjo protestantizmas. Po Marijos apsireiškimo į šią apylinkę palengva grįžo Romos katalikų tikėjimas.

Dvasiškaiai ir tikintieji dėl laiko stokos (tą dieną daugelis skubėjo į vienintelį Lietuvių Operos spektaklį) įprastą eisena, kuri dažniausiai vykdavo lauke, šį kartą atliko bažnyčios viduje. Reikia pasidžiaugti, kad šv. Mišiose ir eisenoje dalyvavo Kernavės ir Lituanicos tuntų skautai su savo tuntų vėliavomis. Pagarba tuntų vadovams.

Muzikų Antano ir Aldonos Giedraičių atžalos, apsirengusios tautiniais drabužiais, stūmė vežimėlį, kuriame gėlėse skendėjo tautiniais drabužiais aprengtos Marijos su kūdikėliu ant rankų statula. Eisenoje buvo ir ateitininkų organizacijos narių. Džiugu matyti bažnyčioje jaunimą. Jų rankose lietuviškų parapijų likimas.

Marijos šventė parapijiečiams paliko didelį įspūdį ir parodė, kad mes branginame savo tautinius papročius. Tikintieji dėkingi klebonui A. Markusi už dvasiškių bei patarnautojų pakvietimą dalyvauti šioje išpūdinėje šventėje ir už lietuviškosios bažnyčios puošimą.

Antanas Paužolis

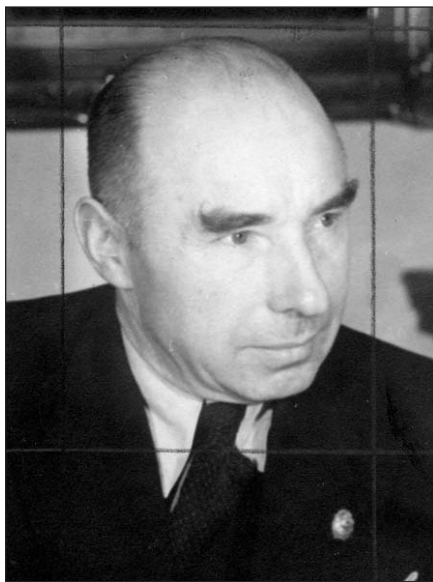

Buvusi „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė su vyru Vytautu.

Joe Kulys nuotr.

Muziką Juozą Bertulį prisimenant 40-ųjų mirties metinių proga

2009 m. Muzikos kalendorius, kurį sėkmingai leidžia vilnietis muzikologas Vaclovas Juodpusis, mums priminė, kad rugsėjo 13 d. suėjo 40 metų nuo žymaus muzikos veikėjo, kultūrininko, muzikos mokytojo, kompozitoriaus, vargonininko čikagiečio Juozo Bertulio mirties.

Kompozitorius Juozas Bertulis.
„Draugo“ archyvo nuotr.

Šis 1893 m. sausio 1 d. Paudruvės kaime Jonišio valsčiuje Šiaulių apskrityje gimęs veiklus tautietis dar 1914 m. baigė Žagarės vidurinę mokyklą, o 1918 m. Šiaulių gimnaziją. Net 10 metų (1928–1938 m.) dirbo mokytoju Klaipėdos muzikos mokykloje, taip pat buvo jos inspektorius, vicedirektorius.

Pasitraukęs į Vokietiją, studijavo kompoziciją Frankfurte prie Maino, mokytojavo Miuncheno lietuvių gimnazijoje, vadovavo jos chorui. UNRRA universitete įsteigė konservatoriją išeiiviams (buvo jos direktorius) ir Meno akademiją.

1950-aisiais atvykęs į JAV, įsikū-

rė Los Angeles mieste, o po 10 metų persikėlė į Čikagą, kur gyveno ir dirbo iki pat mirties. Mokytojavo lietuviškose mokyklose, vargoninkavo Aušros Vartų parapijoje, atliko kitus darbus.

Sukūrė daug muzikos veikalų (parašė operą, operečių, 7 baletus, simfoniją, kantatą, kūrinių fortepijonui, 100 dainelių vaikams ir 100 dainų solistams, chorams, giesmių), išleido muzikos vadovėlių. Buvo labai kūrybingas žmogus, palikęs savo gausų archyvą. J. Kreivėno ir J. Žilėvičiaus muzikos archyve Čikagoje nemažai lentynų yra paskirta jo kūrybiniam palikimui sudėti.

Seattle, WA, gyvenanti jo dukra Ina Bertulytė-Bray visą tą medžiagą nukopijavo ir nuvežė į Lietuvą. Ten jau išleista bent pora jo kūrybos knygų ir žadama leidybą tęsti.

Beje, jis nemažai bendradarbiavo ir spaudoje, pasirašinėdamas Dėdės Juozo slapyvardžiu. Jo dėka buvo surinkta apie 500 lietuvių liaudies dainų. Čia dar reikėtų pridėti, jog Dainų šventės Čikagoje (1964 m.) proga surengtame konkurse jis laimėjo II premiją už kūrinių „Pabus, pasauli“.

Sunku išvardyti viską, ką J. Bertulis yra padaręs. Tam reikėtų stambios monografijos, bet nežinia, kas to darbo galėtų imtis.

Tėvo kūrybos leidimu besirūpinanti dukra Ina Bray vargu ar galės išleisti visus kompozitoriaus J. Bertulio darbus, nes tam reikia nemažai pastangų bei lėšų, o jo kūryba – tikrai reikšmingas įnašas į lietuvių muzikinį lobyną. Reikia manyti, jog jo kūryba dar ilgus metus skambės Lietuvoje, Amerikoje ir visur, kur tik gyvena mūsų tautiečiai. Tokiu būdu būtų pagerbtas šis muzikos srityje daug nusipelnęs mūsų kūrėjas, kurio jau 40 metų nėra tarp mūsų.

Edvardas Šulaitis

Patricia A. Kamar, gyvenanti **Palos Heights, IL**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui“ dosnią 100 dol. auką. Dėkojame Jums, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

ALRK Moterų sąjungos 3 kuopa „Draugo“ 100 metų jubiliejaus proga atsiuntė laikraščiu paremti 100 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame už Jūsų paramą.

Marvin Katilius-Boydston, gyvenantis **Lemont, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką laikraščiu paremti. Nuoširdžiai dėkojame.

John Valaitis, gyvenantis **Lemont, IL**, parėmė „Draugą“ 50 dol. auka. Nuoširdžiai ačiū.

Marius Prapuolenis, gyvenantis **Chicago, IL**, paaukojo „Draugo“ leidybai paremti 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkingi.

Antanas Vilutis, gyvenantis **Schererville, IN**, pratęsė laikraščio prenumeratą ir kartu paaukojo „Draugui“ 50 dol. auką. Labai ačiū.

Walter J. Pleckaitis, gyvenantis **Richmond Heights, OH**, užsi-prenumeravo „Draugą“ dar metams ir kartu paaukojo 50 dol. auką. Esame labai dėkingi.

Kazys Kušeliauskas, gyvenantis **Hickory Hills**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums ir 50 dol. auką. Labai ačiū.

„DRAUGO“ JUBILIEJINIS POKYLIS

2009 m. spalio 17 d.,
šeštadienį, 5 val. p. p.

Willowbrook Ballroom
8900 S. Archer Rd., Willow Springs, IL

Auka 100 dol.

„DRAUGO“ IŠKILMINGO MINĖJIMO- POKYLIO UŽSAKYMŲ KORTELĖ

Maloniai prašome užpildyti ir atsiųsti čekį „Draugo“ vardu iki spalio 1 d.

„DRAUGAS“
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Vardas, pavardė: _____

Adresas: _____

Telefonas _____ El. paštas _____

Užsakau _____ vietų po 100 dol. už bilietą

Užsakau 10 vietų (visą stalą)

Siunčiu sveikinimą pokylio leidiniui \$ _____
(Pridėkite sveikinimo tekstą)

Iš viso siunčiu \$ _____

„DRAUGO“ pokylio sveikinimų leidinys

Aukso psl. 500 dol.
Puslapis 200 dol.
1/2 psl. 120 dol.
1/4 psl. 65 dol.
Rėmėjas 25 dol.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Mielus skaitytojus prašome atsiųsti „Draugo“ pokylio loterijos bilietėlius.** Kartu pranešame, kad dėl techninių kliūčių antradienio laikraščio numeris skaitytojus pasieks pavėluotai.

◆ **Čikagos ir apylinkių lietuvių visuomenė nuširdžiai kviečiama į org. „Vaiko vartai į mokslą“ tradicinius lėšų telkimo „Derliaus pietus“ sekmadienį, rugsėjo mėn. 27 d.** Pasaulio lietuvių centro (Lemont) didžiojoje salėje. Pradžią 12:15 val. p. p. Vietas į „Derliaus pietus“ galima užsakyti pas Ramintą Marchertienę, tel.: 630-243-9488 ar parašius el. laišką: ramintam@hotmail.com.

◆ **Sekmadienį, rugsėjo 27 d., 1 val. p. p.** Zions Liuteronų parapijos salėje (9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL 60453) Weiss Memorial ligoninės kapelionė Nora Aušrienė skaitys paskaitą „Netektis ir gedėjimas“. Paskaita bus kartojama sekmadienį, spalio 4 d., 12:15 val. p. p. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, PLC. Kviečiame atvykti. Jei bus pageidaujanti, bus suorganizuota pagalbos grupė gedintiesiems.

◆ **Čikagos apylinkių šokių ansamblis „Grandis“ pradeda naują veiklos sezoną.** Visų ratelių (išskyrus veteranų) pirmosios repetitijos vyks sekmadienį, spalio 4 d., Pasaulio lietuvių centre ir Ateitininkų namuose. Daugiau informacijos suteiks ansamblio vadovė Violeta Fabianovich tel.: 708-422-3556.

◆ **Spalio 11 d. 1 val. p. p. Lietuvos Dukterys** ruošia iškilmingus metinius pietus, kurie įvyks „Camelot“ restorane, 8624 West 95th St., Hickory Hills. Kviečiame visą lietuvišką visuomenę savo dalyvavimu prisidėti prie šios organizacijos kilnių labdaros darbų. Pabendrausime, pasivaišinsime puikiais pietumis, bus trumpa programėlė. Muzikas Alfonsas Seniūnas ne tik dainuos ir gros, bet ir pakvies visus kartu dainuoti dainų daineles. Vietas užsisakyti galite pasikambinę Gražinai Kazėnienei tel.: 630-243-0791.

◆ **Spalio 23–25 d. Čikagoje vyks Evangelijos paskelbimo ir Lietuvos**

vardo tūkstantmečio šventė. Šia paraga spalio 25 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Šventojo Vardo Čikagos katedroje vyks iškilmingos šv. Mišios. Parapijas, organizacijas ir visuomenę kviečiame ruošti ir gausiai dalyvauti. Daugiau informacijos suteiks Nerijus Šmerauskas tel.: 773-735-6677, 773-875-8847, faks.: 773-735-3946 arba el. paštu: nuostaba@gmail.com

◆ **Kęstutis Daugirdas kviečia 9–12 klasių mokinius** įsijungti į jo vadovaujamą jaunimo chorą. Repetitijos vyksta PLC valgykloje sekmadieniais nuo 12:15 val. p.p. iki 1:45 val. p.p. Kartais repetitijų laikas keičiasi, tad prašome pasitikslinti tinklalapyje www.jchoras.blogspot.com

IŠ ARTI IR TOLI...

◆ **Lietuvos Vyčių kuopa 82, Gary, IN,** rugsėjo 27 d., sekmadienį, ruošia kasmetinę – 12-ąją – gegužinę. Gegužinė vyks VFW Post 1563 patalpose, 6880 Hendricks St., Merrillville, IN 46410. 12:30 val. – šv. Mišios. Po Mišių Jūsų laukia skanus lietuviškas kugelis ir linksma muzika (Rimas Pumputis). Tel. pasiteiravimui: 219-884-2220 (Joanna Rudzevicius) arba 219-322-4533 (Birutė Vilutienė).

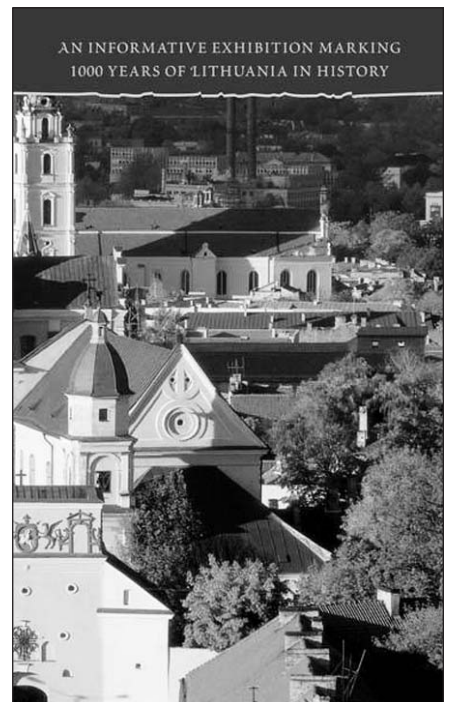
◆ **Lithuanian Mercy Lift (LML)** rugsėjo 27 d. nuo 10 val. r. iki 5 val. p. p. (EST) ruošia labdaros sekmadienį („Spa Day“) Gitanos Puskunigis „Revive Spa“ salone, New Buffalo, MI. Visos pajamos bus skirtos kasmetinei mamogramos programai Lietuvoje paremti. Daugiau informacijos: www.facebook.com arba www.mercylift.com.

◆ **Švento Jurgio parapija Cleveland, 114 metų** ištikimai tarnavusi lietuviams ir visiems jos apylinkės gyventojams, uždaroma 2009 m. spalio 18 d. Renkame prisiminimus apie parapiją ir jos praeitį. Kviečiame jus prisidėti prie istorinės Šv. Jurgio parapijos įamžinimo projekto. Skambinkite tel.: 440-364-5650 ir įkalbėkite savo prisiminimą. Telefonas veiks 24 val. per parą iki spalio 1 d. Trumpus prisiminimus raštu galite siųsti Živilei Vaitkienei adresu: 3321 Alla Drive, Seven Hills, OH 44131 arba el. paštu: zivilev@cox.net

Lietuvos Respublikos nuolatinė atstovybė prie Jungtinių Tautų (JT) ir Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York maloniai kviečia apžiūrėti Lietuvos dailės muziejaus ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos kilnojamą parodą „Lietuva: kultūra ir istorija“ (Lithuania: Culture and History), skirtą Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečiui. Paroda eksponuojama JT pastate iki 2009 spalio 1 d.

Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad parodą bus galima apžiūrėti tik antradienį, rugsėjo 29 d., 1:50 val. p.p. ir ketvirtadienį, spalio 1 d., 3:50 val. p.p. tik iš anksto užsiregistravus. Jei norite apžiūrėti parodą, prašome skambinti Laimai Sileikytei-Hood tel.: 212-982-1335 ir užsiregistruoti. Susitikimo vieta – JT lankytojų centras (First Ave. ir 46 Street, New York), praėjus apsaugos patikrą.

Parodą galite apžiūrėti ir internete <http://www.ldm.lt/millennium.htm>

Bilietus į „Draugo“ 100 metų sukakčiai skirtą pokylį Willowbrook pokylių salėje š. m. spalio 17 d., šeštadienį, jau galime nusipirkti ir internetu per saugią „Paypal“ sistemą, atsiskaitant su kreditine kortele.

Daugiau informacijos rasite „Draugo“ svetainėje adresu:

www.draugas.org

Administracija

MIELI TĖVELIAI !

Seselė Laimutė ruošia vaikus nuo 3 kl. ir vyresnius Pirmajai Komunijai. Registruotis tel.: 630-243-1070. Pirmoji pamoka bus rugsėjo 27 d. po 11 val. r. šv. Mišių. Renkamės Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos vestibulyje, PLC Lemonte.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road.** Tel. (773) 847-7747.

Advokatas Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre rugsėjo 20 d. rinkosi meno ir istorijos mėgėjai. Mecenato Domo Adomaičio ir „Dirvos“ redaktorius Vytautas Radžius dėka žiūrovai pamatė žymųjį Adomo Varno paveikslą „Mindaugo karūnavimas“, apie kurį keletą metų nieko nebuvo žinoma. Mecenatas paveikslą dovanoja Lietuvai ir tikimės, kad jis kabos Valdovų rūmuose.

Susirinkusiems Čiurlionio galerijos direktorė Laima Apanavičienė trumpai pristatė A. Varno kūrybą, ilgiau apsisodama ties dailininko kūriniu „Mindaugo karūnavimas“. V. Radžius priminė susirinkusiems Mindaugo karūnavimo istorijos faktus ir papasakojo šio A. Varno paveikslo atradimo istoriją.

Nuotraukose: susirinkę žiūrovai atidžiai klausėsi V. Radžiaus pasakojimo. Mecenatas D. Adomaitis prie A. Varno paveikslo „Mindaugo karūnavimas“.

Inos Stankevičienės nuotraukos